

รายงานการวิจัย

การประเมินผลการรับทราบข้อมูลข่าวสาร ความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพ

ของประชาชนและความพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยง

ของกรมควบคุมโรค ประจำปี 2560

นายภูโมกษ์ อัมพวา

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

คำนำ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินผลการรับทราบข้อมูลข่าวสาร ความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพของประชาชนและความพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค ประจำปี 2560 โดยเก็บข้อมูลจากประชาชนทั่วไปที่เป็นตัวแทนในแต่ละจังหวัด จังหวัดละ 100 ตัวอย่าง การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบและประเมินผลในด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพของประชาชนผ่านทางช่องทางต่าง ๆ รวมทั้งความรู้ในการป้องกันโรคของประชาชน ในด้านพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน และความพึงพอใจของประชาชนและเครือข่าย ต่อการสื่อสารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค

ผู้วิจัยหวังว่าผลการศึกษาในครั้งนี้จะสามารถนำไปเป็นข้อมูลกับหน่วยงานหรือองค์กรเข้าใจเกี่ยวกับความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ และนำผลการศึกษาไปใช้ในพื้นที่รับผิดชอบเพื่อที่จะสื่อสารความเสี่ยงด้านภัยสุขภาพให้ตรงและเหมาะสมกับปัญหาที่มีกับประชาชนในพื้นที่

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทที่ 1 บทนำ	
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์	2
ขอบเขตการวิจัย	2
ประโยชน์การวิจัย	2
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
คำนิยาม	16
วิธีการเก็บข้อมูล	16
พื้นที่เก็บข้อมูล	16
เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล	17
สถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	20
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
ส่วนที่ 1 ผลการสำรวจประชาชนทั่วไป	21
ส่วนที่ 2 ผลการสำรวจเครือข่ายประชาสัมพันธ์	42
บทที่ 5 อภิปรายผลการศึกษา	
อภิปรายผล	44
ข้อเสนอแนะ	45
เอกสารอ้างอิง	47

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานสำคัญต่อการพัฒนาสุขภาพของประชาชนในประเทศ โดยมีภารกิจหลักคือ การพัฒนาระบบองค์ความรู้และมาตรการ เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องเหมาะสมส่งผลให้มีสุขภาพดี ห่างไกลจากโรคและภัยสุขภาพ ดังที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “เป็นองค์กรชั้นนำ ระดับนานาชาติ ที่สังคมเชื่อถือและไว้วางใจ เพื่อปกป้องประชาชนจากโรคและภัยสุขภาพ ด้วยความเป็นเลิศทางวิชาการ ภายในปี 2563”¹

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 กรมควบคุมโรค มีจุดเน้นในการดำเนินการยุทธศาสตร์รายโรค จำนวน 3 กลุ่มโรค ได้แก่ กลุ่มที่ 1 กลุ่มโรค CD หรือกลุ่มโรคติดต่อทั่วไป มุ่งเน้น โรคที่มีขลุ่ยลายเป็นพาหะ กลุ่มที่ 2 กลุ่มโรค SALT ได้แก่ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (STI) โรคเอดส์ (AIDS) โรคเรื้อน (Leprosy) และวัณโรค (TB) มุ่งเน้น โรควัณโรค และกลุ่มที่ 3 กลุ่มโรค NATI ได้แก่ โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCD) ปัญหาแอลกอฮอล์ (Alcohol) ปัญหาบุหรี่ (Tobacco) และปัญหาอุบัติเหตุและการบาดเจ็บ (Injury) มุ่งเน้น โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และอุบัติเหตุจากการจราจร²

การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร แหล่งของข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมสุขภาพของประชาชนไทย การมีข้อมูล ที่ถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน จะเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การวางแผน และพัฒนาการสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารที่จำเป็น มีความรู้ ความเข้าใจ มีความตระหนักใน การป้องกันตนเอง ครอบครัวยและสังคมในการมี พฤติกรรมที่ถูกต้อง³ รวมไปถึงการนำไปสู่การสร้างนโยบายที่สอดคล้องกับบริบทที่เป็นอยู่ได้อย่างเป็นรูปธรรม ร่วมกับเป็นแนวทางในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนต่อไป² จากโครงการและกิจกรรมที่กรมควบคุมโรค ได้ดำเนินการโดยตลอด พบว่า ภาระกิจการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการด้านป้องกันควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน เป็นการดำเนินงานที่เชื่อมโยงถึงระดับบุคคลดังนั้นการมีข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ รับทราบข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และ พฤติกรรมสุขภาพของประชาชนไทยและความพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค มีความสำคัญในการประเมินความสำเร็จในการสื่อสารความเสี่ยงต่อโรคและภัยสุขภาพของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ดังนั้นทาง ผู้ศึกษาจึงได้จัดทำโครงการประเมินผลการรับทราบข้อมูล ข่าวสาร ความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพของประชาชนและความพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค ประจำปี 2560 ผลการศึกษาดังกล่าวจะนำมาใช้ในการวางแผนการปฏิบัติงานการป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบและประเมินผลการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพของประชาชนผ่านช่องทางต่าง ๆ
2. เพื่อทราบและประเมินผลความรู้ในการป้องกันโรคของประชาชน
3. เพื่อทราบและประเมินผลพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน
4. เพื่อทราบและประเมินผลความพึงพอใจของประชาชนและเครือข่าย ต่อการสื่อสารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค

ขอบเขตการวิจัย

ด้านระยะเวลา การศึกษามีระยะเวลาในการออกแบบสอบถาม ลงพื้นที่เก็บข้อมูล รวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล ระหว่าง 1 มีนาคม – 30 มิถุนายน 2560

ด้านกลุ่มตัวอย่าง ศึกษาในกลุ่มประชาชนทั่วไปที่มี อายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปเท่านั้น

ด้านพื้นที่ เก็บข้อมูลใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง

ด้านเนื้อหา ศึกษาการรับรู้ รับทราบข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพ ความพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค ความรู้เรื่องการป้องกันโรคและพฤติกรรม ในการป้องกันตนเองจากโรคและภัยสุขภาพ ปัจจัยเสี่ยงที่เป็นจุดเน้นของกรมควบคุมโรค ปี 2560 ส่วนการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพ จะมุ่งศึกษาพฤติกรรมสุขภาพของโรคที่เป็นจุดเน้นของกรม และ/หรือ โรคที่เป็นปัญหาของพื้นที่

ประโยชน์ของการวิจัย

1. เพื่อนำผลการศึกษาใช้ในการวางแผนช่องทางการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมในปีต่อไป
2. เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการกำหนดสาระสำคัญในการสื่อสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพอย่างเหมาะสมในปีต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการประเมินผลการรับทราบข้อมูลข่าวสาร ความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพของประชาชนและความพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค ประจำปี 2560 มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ส่วนที่ 1 ประเด็นองค์ความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพที่เป็นจุดเน้นของกรมควบคุมโรค ประจำปี 2560

จุดเน้นของกรมควบคุมโรค ในการสื่อสารความเสี่ยงในประเด็นต่างๆ สู่ประชาชนนั้น ได้พิจารณาตามยุทธศาสตร์รายโรค ดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มโรค CD มุ่งเน้น โรคที่มีขุลงลายเป็นพาหะ

กลุ่มที่ 2 กลุ่มโรค SALT มุ่งเน้น โรควันโรค

กลุ่มที่ 3 กลุ่มโรค Env-Occ ไม่มีการวัดผลในปีงบประมาณ 2560 เนื่องจากเป็นการสื่อสารความเสี่ยงที่มีความเฉพาะเจาะจงซึ่งกลุ่มเป้าหมายไม่ใช่ประชาชนทั่วไป

กลุ่มที่ 4 กลุ่มโรค NATI มุ่งเน้น โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และอุบัติเหตุจากการจราจร

ดังนั้นประเด็นองค์ความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพที่เป็นจุดเน้นของกรมควบคุมโรค ประจำปี พ.ศ. 2560 จึงเป็นสิ่งสำคัญในการทบทวนวรรณกรรมเพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้ โดยประเด็นในการสื่อสารในกลุ่มโรคต่างๆ มีดังนี้

1. โรคที่มีขุลงลายเป็นพาหะ

โดยทั่วไปขุลงลายเป็นแมลงจำพวกหนึ่งจัดอยู่ใน Class Insecta (Hexapoda), Order Diptera, Family culicidae วงจรชีวิตของขุลงลาย แบ่งออกเป็น 4 ระยะดังนี้คือ ไข่, ตัวอ่อน (ลูกน้ำ), ตัวโม่งและขุลงลายเต็มวัย

ไข่ (Egg) : ขุลงลายจะวางไข่ตามแหล่งเพาะพันธุ์ที่เป็นภาชนะขังน้ำ ที่มีน้ำนิ่ง หลังจากนั้น 1 – 5 วัน ก็จะฟักออกเป็นตัวอ่อน (Larva) เรียกว่า ลูกน้ำ (Instar) ขุลงลายเมื่อก่อนตัวจะวางไข่โดยเฉลี่ยครั้งละประมาณ 140 – 144 ฟอง และวางไข่ได้ 4 – 5 ครั้งตลอดชีวิต

ตัวอ่อน (Instar) : ตัวอ่อนของขุลงลายจะอาศัยอยู่ในน้ำ จะว่ายขึ้นมาอยู่ที่ผิวน้ำเพื่อหายใจ มีการลอกคราบ 4 ครั้ง เป็นลูกน้ำระยะที่ 1, 2, 3 และ 4 ใช้เวลาระหว่าง 7 – 10 วัน ตัวอ่อนระยะนี้เรียกว่า ลูกน้ำ ไม่ชอบแสง เป็นระยะที่เหมาะสมในการควบคุม

ตัวมอ่ง (Pupa) : ตัวมอ่งในระยะนี้จะเคลื่อนไหวช้าลง หรือไม่เคลื่อนไหวเลย ระยะนี้จะไม่กินอาหาร ประมาณ 1 – 2 วัน จะลอกคราบเป็นตั้เต็มวัย (Adult)

ตั้เต็มวัย (Adult) : เมื่อลอกจากคราบตั้มอ่งใหม่ ๆ จะไม่สามารถบินได้ทันทีต้องรอเวลา ระยะหนึ่ง เพื่อให้เลือดชนิดเลี้ยงเข้าเส้นปีกทำให้ปีกแข็งจึงจะบิน โดยปกติยุงลายตั้ผู้ จะเกิดก่อนยุงลายตั้เมีย 1 – 2 วัน ยุงลายตั้ผู้จะกินน้ำหวาน ส่วนยุงลายตั้เมียจะกินเลือดคน หรือเลือดสัตว์ ระยะการเจริญเติบโตของยุงขึ้นอยู่กัอาหาร อุณหภูมิและความชื้น ยุงตั้เมียจะผสมพันธุ์เพียงครั้งเดียวก็ สามารถวางไข่ได้ตลอดชีวิต และมีอายุอยู่ได้ถึง 30 – 45 วัน ยุงลายมักบินได้ไม่ไกล โดยรัศมีการบิน ไม่เกิน 100 เมตร

ยุงลายที่เป็นพาหะนำโรคไข้เลือดออกในประเทศไทยที่สำคัญมีอยู่ 2 ชนิด คือ

1. ยุงลายบ้าน (*Aedes aegypti*) ซึ่งเป็นพาหะนำโรคหลัก
2. ยุงลายสวน (*Aedes albopictus*) เป็นพาหะนำโรครอง สามารถนำโรคได้แต่มีความสำคัญ

น้อยกว่าชนิดแรก

องค์ความรู้เรื่องโรคที่มียุงลายเป็นพาหะ

ยุงลายเป็นพาหะนำโรคติดต่อมาโดยแมลงที่สำคัญๆ ที่พบในประเทศไทย ใน 3 โรค ได้แก่ โรคไข้เลือดออก โรคไข้ปวดข้อยุงลาย (โรคชิคุนกุนยา) และโรคไข้ชิก้า ซึ่งมีองค์ความรู้ที่สำคัญๆ ดังนี้

1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก

โรคไข้เลือดออก (Dengue Hemorrhagic Fever: DHF) เป็นโรคติดต่ออันตรายเกิดจากเชื้อไวรัส 2 ชนิด ได้แก่ Dengue และ Chikungunya ประมาณร้อยละ 90 ของผู้ป่วยไข้เลือดออกจะมีสาเหตุจากเชื้อไวรัส Dengue มีลักษณะของโรคที่สำคัญ คือ มีไข้ร่วมกับ hemorrhagic diathesis ตับโต และมีภาวะช็อก ซึ่งทำให้ถึงแก่ชีวิตได้ โดยมียุงลาย *Aedes aegypti* เป็นพาหะนำโรค

สาเหตุและการแพร่กระจายของโรค

เชื้อโรคที่ก่อให้เกิดโรคไข้เลือดออก คือ Dengue virus เป็น RNA virus จัดอยู่ใน Family Flaviviridae (เดิม Group Barbovirus) มี 4 serotypes คือ DEN 1 – 4 ซึ่งมี Antigen ร่วมบางชนิด จึงทำให้มี Cross protection ได้ในระยะสั้นๆ ถ้ามีการติดเชื้อชนิดใดชนิดหนึ่ง อาจจะมีภูมิคุ้มกันไปตลอดชีวิต (Permanent immunity) แต่จะมีภูมิคุ้มกันต่อไวรัสเด็งกีชนิดอื่นๆ อีก 3 ชนิดได้ในช่วงสั้นๆ (Partial immunity) ประมาณ 6 – 60 เดือน หลังจากนั้นจะมีการติดเชื้อ Dengue virus ชนิดอื่นๆ ที่ต่างจาก

ครั้งแรกได้เป็นการติดเชื้อซ้ำ (Secondary dengue infection) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้เกิดโรคไข้เลือดออกครั้งที่

การติดต่อ

โรคไข้เลือดออกติดต่อโดยยุงลาย (*Aedes aegypti*) เป็นพาหะนำโรค การติดต่อเกิดจากการที่ยุงลายไปดูดกินเลือดจากผู้ป่วยที่มีเชื้อไวรัส Dengue จากนั้นเชื้อไวรัสจะลงสู่กระเพาะยุงลายโดยฝังตัวอยู่ในผนังกระเพาะยุง และจะเพิ่มจำนวนโดยการแบ่งตัวมันเองแล้วเดินทางไปยังส่วนหัวของยุงลายเข้าสู่ต่อมน้ำลาย เมื่อยุงลายบินไปกัดและดูดเลือดคนใหม่ก็จะปล่อยเชื้อไวรัส Dengue เข้าสู่กระแสเลือดคนที่ถูกยุงลายกัดแล้วเชื้อจะเพิ่มจำนวนมากขึ้น จนทำให้เกิดอาการป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกได้

อาการของโรค

อาการของโรคไข้เลือดออก มีได้ตั้งแต่อาการเล็กน้อยไปจนถึงอาการรุนแรง ซึ่งมีการช็อกและเสียชีวิตได้ และอาการแสดงที่สำคัญของโรคไข้เลือดออก พอสรุปได้ดังนี้

1. ไข้สูง มักสูงอยู่ ประมาณ 2 – 7 วัน
2. จุดเลือดออกที่ผิวหนัง ตามแขน ขา และลำตัว อาการเลือดออกที่รุนแรง คือ เลือดออกในกระเพาะอาหารและลำไส้ อาการเลือดออกมักจะเริ่มเกิดขึ้นประมาณวันที่ 2 – 3 นับแต่เริ่มป่วย
3. ในรายที่มีอาการรุนแรงผู้ป่วยจะมีอาการช็อก จะเริ่มประมาณวันที่ 3 – 4 นับแต่เริ่มมีไข้ เมื่อผู้ป่วยช็อก จะมีอาการไข้ลดลงอย่างรวดเร็ว มีอาการกระสับกระส่ายมือเท้าเย็น รอบปากเขียว ชีพจรเบาเร็ว ความดันโลหิตต่ำ
4. อาการอื่นๆ นอกเหนือจากอาการสำคัญที่กล่าวมาแล้ว ได้แก่ ผื่นตามตัวคล้ายผื่นหัดเยอรมัน มีอาการเบื่ออาหาร อาเจียน ปวดท้องบริเวณลิ้นปี่

การรักษา

ขณะนี้ยังไม่มียาด้านไวรัสที่มีฤทธิ์เฉพาะ การรักษาจึงเป็นแบบรักษาตามอาการ และ การปฏิบัติมีดังนี้

1. ระวังไข้สูง ผู้ป่วยจะมีอาการปวดศีรษะ ปวดตามกล้ามเนื้อ อาจจำเป็นต้องให้ยาลดไข้ โดยให้พาราเซตามอลด้วยความระมัดระวัง ไม่ควรให้ยาแอสไพริน และกลุ่มยา Salicylate อย่างเด็ดขาด อาจทำให้เกิดแผลเลือดออกที่เยื่อบุกระเพาะอาหาร และยังทำให้การจับตัวของเกร็ดเลือดเสียไป เลือดออกไม่หยุด
2. ให้ผู้ป่วยได้รับสารน้ำชดเชย ผู้ป่วยที่อาการไม่รุนแรง ควรให้ผู้ป่วยดื่มน้ำผลไม้ หรือ สารละลายน้ำตาลเกลือแร่ (ORS) กรณีที่มีผู้ป่วยมีอาเจียนหรือเบื่ออาหารมาก อาจพิจารณาให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำได้

3. ติดตามอาการอย่างใกล้ชิด เพื่อจะได้ตรวจพบ และป้องกันภาวะช็อกได้ทันเวลา ระยะเวลาที่เกิดอาการช็อก มักจะเกิดพร้อมกับอาการไข้ที่ลดลง ประมาณวันที่ 3 ของการป่วยเป็นต้นไป

4. ตรวจระดับของเกร็ดเลือด (Platelets) และความเข้มข้นเม็ดเลือดแดง (Haematocrit) ในผู้ป่วยที่สงสัยว่าจะเป็นโรคไขเลือดออก เพราะเกร็ดเลือดจะลดต่ำลงทุกราย

5. โดยทั่วไปไม่จำเป็นต้องรับผู้ป่วยไว้รักษาในโรงพยาบาลทุกราย ควรแนะนำให้ผู้ป่วยครองสังเกตอาการช็อก ถ้ามีอาการให้รีบมาพบแพทย์

1.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคไขปวดข้อยุลงลาย (โรคชิคุนกุนยา)

โรคไขปวดข้อยุลงลาย หรือโรคชิคุนกุนยา เป็นโรคติดเชื้อไวรัสชิคุนกุนยาที่มียุลงลายสวนและยุลงลายบ้านเป็นพาหนะนำโรคมีอาการคล้ายไข้เลือดออกแต่ต่างกันว่าไม่มีการรั่วของพลาสมาออกนอกเส้นเลือด จึงไม่พบผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรงมากจนถึงมีการช็อก พบครั้งแรกที่ประเทศแทนซาเนีย ในปี พ.ศ. 2495 ชื่อโรคนี้นี้มาจากภาษาสวาฮีลี หมายถึง “เจ็บจนตัวเอง” ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงสภาพคนไข้ที่เจ็บปวดจากโรคนี้

การติดต่อของโรค

มียุลงลายสวนและยุลงลายบ้านเป็นพาหนะนำโรค เมื่อยุลงลายตัวเมียกัดและดูดเลือดผู้ป่วยที่อยู่ในระยะไข้สูง ซึ่งเป็นระยะที่มีไวรัสอยู่ในกระแสเลือด ไวรัสจะเข้าสู่กระเพาะและเพิ่มจำนวนมากขึ้น แล้วเดินทางเข้าสู่ต่อมน้ำลาย เมื่อยุลงไปกัดคนอื่นก็จะปล่อยเชื้อไปยังคนที่ถูกกัด ทำให้คนนั้นติดโรคได้

อาการและอาการแสดง

ผู้ป่วยจะมีไข้สูงฉับพลัน มีผื่นแดงขึ้นตามร่างกายอาจมีอาการคันร่วมด้วย มีตาแดง แต่ไม่ค่อยพบจุดเลือดออกในตาขาว ในเด็กจะมีอาการไม่รุนแรงเท่าในผู้ใหญ่ ในผู้ใหญ่อาการที่เด่นชัดคือ ปวดข้อ จะเป็นที่ข้อเล็ก ๆ เช่น ข้อมือ ข้อเท้า บางครั้งขยับข้อไม่ได้ อาการจะหายภายใน 1 - 12 สัปดาห์ บางรายอาการข้อจะอยู่ได้นานเป็นเดือนหรือเป็นปี ไม่พบผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรงถึงช็อกซึ่งแตกต่างจากโรคไขเลือดออก

การรักษา

โรคนี้นักหายเองและยังไม่มียารักษาเฉพาะโรค การรักษาที่ให้ผลดีที่สุดในตอนนี้เป็นการรักษาตามอาการ

1.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคไข้ซิกา (Zika virus disease)

โรคไข้ซิกา เกิดขึ้นโดยมียุงลายเป็นพาหะนำโรค พบครั้งแรกที่ประเทศอูกานดา เมื่อปี พ.ศ. 2490 ในลิง โดยขณะนั้นมีการศึกษาวงจรการเกิดโรคไข้เหลือง จึงมีการค้นพบเชื้อไวรัสซิกาขึ้นมา การติดต่อของโรค

ยุงลาย (ปกติออกหากินในช่วงเวลาเช้า บ่ายแก่ๆ และช่วงเย็น) เชื้อไวรัสซิกาสามารถแพร่เชื้อ โดยยุงลายที่มีเชื้อ และไปกัดคน ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในตระกูล *Aedes aegypti* ซึ่งมีอยู่ในภูมิภาคที่มีอากาศ ร้อนชื้น โดยยุงที่เป็นพาหะนำโรคไข้ซิกา เป็นชนิดเดียวกันกับยุงที่เป็นพาหะของโรคไข้เลือดออก โรคไข้วัดข้อยุงลาย และไข้เหลือง

อาการของโรค

ระยะฟักตัวของโรคไข้ซิกา ใช้เวลาประมาณ 3 – 12 วัน อาการของโรคไข้ซิกา โดยมีอาการไข้ มีผื่นแดง เยื่อบุตาอักเสบ ปวดกล้ามเนื้อ ปวดข้อ อ่อนเพลีย ปวดศีรษะ อาการเหล่านี้ปกติแล้วจะเป็น เพียงเล็กน้อย และอาการจะเป็นอยู่ประมาณ 2 – 7 วัน

การรักษาโรค

ผู้ป่วยโรคซิกา ส่วนใหญ่มีอาการไม่รุนแรง จึงสามารถรักษาตัวได้โดยการพักผ่อนให้เพียงพอ ดื่มน้ำมากๆ รักษาตามอาการ เช่น ไข้ยาลดไข้ หรือยาบรรเทาอาการปวด แนะนำให้รับประทานยา พาราเซตามอล ห้ามรับประทานยาแอสไพริน หรือยาในกลุ่มลดอักเสบที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ (NSAIDs) เพราะมีบางชนิดที่เป็นอันตรายสำหรับการรักษาโรคนี้ อาจทำให้เลือดออกในอวัยวะภายในได้ง่าย ขึ้น หากอาการไม่ดีขึ้น ผู้ป่วยควรปรึกษาและทำตามคำแนะนำของแพทย์

2 โรควัณโรค

สาเหตุของวัณโรค

วัณโรคมีสาเหตุมาจากแบคทีเรียชนิดพิเศษชื่อ มัยโคแบคทีเรียม ทูเบอร์คิวโลซิส (Mycobacterium tuberculosis)

การติดต่อ

วิธีการแพร่เชื้อส่วนใหญ่เกิดจาก ผู้ป่วยวัณโรค ไอ จาม หั้วเราะ ร้องเพลง หรือพูด และปล่อย เชื้อวัณโรคที่ปนกับละอองเสมหะน้ำลายเล็กๆ ออกมา ผู้ป่วยวัณโรคอาจจะแพร่เชื้อวัณโรคให้คน ใกล้ชิดได้ 10 – 15 คนต่อปี แต่ หลังจากกินยาวัณโรคทุกวันประมาณ 2-3 สัปดาห์ ผู้ป่วยก็จะไม่สามารถแพร่เชื้อวัณโรคให้แก่คน ใกล้ชิด วัณโรคปอดจะแพร่เชื้อทางเสมหะ เสมหะที่ออกมาตกไปอยู่

ในสิ่งแวดล้อมที่มี ความชื้นและไม่มีแสงแดด เชื้อจะมีชีวิตอยู่ยาวนานเป็นเดือน ถ้าอยู่ในเสมหะที่ไอจาม ออกมาเป็นฝอยเล็กๆ เชื้อจะมีชีวิตอยู่ได้ 7 วัน แต่ถ้าถูกแสงแดดโดยตรงเชื้อจะตายภายใน 2-3 ชั่วโมง

อาการและอาการแสดง

อาการทั่วไปของวัณโรคจะค่อยเป็นค่อยไป ในระยะแรกจะไม่มีอาการชัดเจน หรืออาจ ไม่มีอาการเลย ผู้ป่วยมักไม่ได้สังเกตอาการผิดปกติต่างๆ เช่น มีไข้ต่ำ น้ำหนักลดเล็กน้อย อ่อนเพลีย เล็กน้อย เบื่ออาหาร ถ้าอาการเหล่านี้มีมากขึ้น ผู้ป่วยวัณโรคปอดส่วนใหญ่จะมีไอเรื้อรัง

วัณโรคเชื้อหุ้มสมอง กระดูก ลูกอัมพาต กระเพาะปัสสาวะหรือไต จะมีอาการเกี่ยวกับ ระบบนั้นๆ ส่วนวัณโรคต่อมน้ำเหลือง ต่อมน้ำเหลืองจะโตและคลำได้ ในเด็กจะพบ วัณโรคต่อมน้ำเหลืองที่ข้อปอด ต้องวินิจฉัยโดยการทดสอบทูเบอร์คูลินร่วมกับลักษณะทางคลินิก

การรักษาวัณโรค

วัณโรคสามารถรักษาหายได้ โดยผู้ป่วยวัณโรคต้องกินยารักษานานอย่างน้อย 6 เดือน โดยใน 2 เดือนแรกผู้ป่วยต้องกินยา 4 ชนิดทุกวัน คือ ไอโซไนอะไซด์(Isoniazid หรือ H), ไรแฟมพิซิน (Rifampicin หรือ R), พัยราซิनाไมด์ (Pyrazinamide หรือ Z) และอีแทมบูทอล (Ethambutol หรือ E) หลังจากกินยาผ่านไป 2 เดือน จะมีการลดจำนวนยาเหลือ 2 ชนิด คือ ไอโซไนอะไซด์ และไรแฟมพิซิน โดยกินต่อไปทุกวันนานอีก 4 เดือน หรือมากกว่านั้น และเมื่อกินยาครบ นานเกิน 6 เดือน ผู้ป่วยวัณโรคส่วนใหญ่จะหายป่วย

3. โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Chronic Non-Communicable Disease)

โรคไม่ติดต่อเกิดจากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่สมดุลเกิดจากพันธุกรรม และบางส่วน เกิดจากการรักษาพยาบาลที่ไม่เหมาะสม โดยสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงของสภาพทางเศรษฐกิจและ สิ่งแวดล้อม เนื่องจากกลุ่มโรคไม่ติดต่อส่วนใหญ่มีลักษณะเรื้อรัง ได้แก่ โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง กลุ่มโรคหัวใจและหลอดเลือด ซึ่งเป็นโรคที่สำคัญและสามารถป้องกันได้

4. อุบัติเหตุจากการจราจร

อุบัติเหตุจากการจราจร หมายถึง อุบัติเหตุ ที่เกิดขึ้นกับยานยนต์บนท้องถนน ส่งผลทำให้มี ผู้เสียชีวิตและ/หรือผู้บาดเจ็บที่นอนพักรักษาตัว ในโรงพยาบาล (admit) รวมถึงเกิดความสูญเสียแก่ ทรัพย์สินของบุคคล และของทางราชการด้วย

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางถนน สามารถจำแนกได้เป็น 4 กลุ่มคือ

4.1 ปัจจัยด้านคน

-การดื่มของมึนเมา หรือใช้สารเสพติด

- พฤติกรรมการใช้รถใช้ถนน และการไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร
- สภาวะทางกาย คือ ขาดความพร้อมในการควบคุมรถ
- สภาวะด้านจิตใจ
- ประสาทการรับรู้ การมองเห็น การได้ยิน
- ลักษณะนิสัยและทัศนคติ
- ประสบการณ์และความชำนาญในการขับขี่

4.2 ปัจจัยด้านยานพาหนะ

- ความสมบูรณ์ของอุปกรณ์ยานพาหนะ
- อุปกรณ์ด้านความปลอดภัย
- การปรับแต่งสภาพยานพาหนะ
- การบรรทุกที่ไม่ปลอดภัย

4.3 ปัจจัยด้านถนน

- ลักษณะทางกายภาพของถนน
- อุปกรณ์ควบคุมการจราจร
- อุปกรณ์เพิ่มความปลอดภัยข้างทาง
- ไฟฟ้าส่องสว่าง
- สภาพผิวถนน

4.4 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

- อุปสรรคทางธรรมชาติ
- อุปสรรคที่เกิดจากการกระทำของคน
- สิ่งกีดขวางบนช่องจราจร⁴

ส่วนที่ 2 แนวคิดทฤษฎี

ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสาร

การสื่อสาร (Communication) มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน Communicare ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Communicate ซึ่งแปลตามตัวอักษรว่า Make Common หมายถึง ทำให้มีสภาพร่วมกัน ซึ่งเป็นความหมายที่ตรงกับธรรมชาติของการสื่อสาร คือ การทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน กล่าวคือ มนุษย์มีการสื่อสารซึ่งกันและกันก็เพื่อเข้าใจให้ตรงกันนั่นเอง ดังนั้นการนิยามความหมายคำว่า การสื่อสารจึงเป็นการนิยามที่ตั้งอยู่บนรากฐานของรากศัพท์เดิม คือ ความเข้าใจร่วมกัน

สรุปได้ว่า การสื่อสาร เป็นกระบวนการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร ที่ผู้ส่งสารด้วยวิธีการ พูด เขียน ให้รหัสหรือสัญลักษณ์ หรือกริยาทางกายต่าง ๆ ไปยังผู้รับสาร²

องค์ประกอบของการสื่อสาร

จากความหมายข้างต้นจะมีการให้ความหมายคำว่า การสื่อสาร แตกต่างกัน ซึ่งสรุปได้ว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการถ่ายทอดสารของมนุษย์ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบต่างอย่างน้อย 5 ประการคือ

1. ผู้ส่งสาร หรือผู้เข้ารหัส (sender/encoder)
2. ผู้รับสาร หรือ ผู้ถอดรหัส (receiver/decoder)
3. สาร (message)
4. ช่องทางการสื่อสาร (Channel)
5. สภาพแวดล้อมการสื่อสาร (context/environment)²

ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม的开รับข่าวสาร (Media exposure)

ปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกัน คือ

1. ปัจจัยด้านบุคลิกภาพและจิตวิทยาส่วนบุคคล มีแนวคิดที่พวกเราแต่ละคนมีความแตกต่างเฉพาะตัวบุคคลอย่างมากในด้าน โครงสร้างทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน การดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างไม่เหมือนกัน ซึ่งส่งผลกระทบถึงระดับสติปัญญา ความคิด ทักษะคติ ตลอดจนกระบวนการของการรับรู้ การสนใจ

2. ปัจจัยด้านสภาพความสัมพันธ์ทางสังคม เนื่องจากคนเรามักจะยึดติดกับกลุ่มสังคมที่ตนสังกัดอยู่เป็นกลุ่มอ้างอิง (Reference Group) ในการตัดสินใจที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมใดๆ ก็ตาม นั่นคือ มักจะคล้อยตามกลุ่มในแง่ความคิด ทักษะ และพฤติกรรมเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม

3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมนอกระบบการสื่อสาร เชื่อว่าลักษณะต่างๆ ได้แก่ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ทำให้เกิดความคล้ายคลึงของการเปิดรับเนื้อหาของการสื่อสารรวมถึงการตอบสนองต่อเนื้อหาดังกล่าว ไม่แตกต่างกันด้วย

ทฤษฎีการรับรู้ (Perception Theory)

การรับรู้เป็นขั้นตอนแรกของการมีพฤติกรรม อย่างไรก็ตาม การรับรู้เป็นเพียงปัจจัยหนึ่งเท่านั้นในการก่อให้เกิดพฤติกรรมขึ้นมา อีกทั้งยังประกอบไปด้วยปัจจัยอื่นๆอีกมากมายที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม เช่น ทักษะ บทบาท ความคาดหวังในบทบาท และแรงจูงใจ เป็นต้น ความสำคัญของการรับรู้ก็คือ หากบุคคลรับรู้ข้อมูลข่าวสารถูกต้องแม่นยำการแสดงพฤติกรรมก็จะออกไปในรูปแบบหนึ่ง แต่หากมีการรับรู้ไม่ถูกต้องแม่นยำจะทำให้การแสดงพฤติกรรมออกมาในรูปแบบหนึ่ง นั่นก็คือการรับรู้มีส่วนทำให้บุคคลมีพฤติกรรมแตกต่างกันด้วย สรุปได้ว่า การรับรู้ (Perception) คือ กระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ ที่ประกอบด้วย ความจำ ความคิด และประสบการณ์ทางความคิด โดยได้ผ่านกระบวนการรับและเลือกข่าวสาร คือ กระบวนการคัดเลือก (Selection) การรวบรวมเรียบเรียงข้อมูลข่าวสาร (Organization) และการแปลความหมาย (Interpretation) โดยข้อมูลต่างๆที่ได้รับด้วยอวัยวะสัมผัสของร่างกายกับสภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งเร้าออกมาในรูปของความรู้สึก และส่งความรู้สึกนี้ไปยังสมองเพื่อตีความ โดยอาศัยประสบการณ์เป็นตัวช่วยในการตีความและแปลความหมาย ทำให้บุคคลทราบถึงสิ่งเร้าหรือสภาพแวดล้อมที่สัมผัสนั้นคืออะไร มีความหมายว่าอย่างไร มีลักษณะอย่างไร ซึ่งเป็นการทำให้เกิดการรับรู้และส่งผลการแสดงออกของพฤติกรรม ต่อจากนั้นสมองจะจดจำและบันทึกเรื่องราวดังกล่าวกลายเป็นประสบการณ์ และมีการตีความและการแปลความหมายของความรู้สึกนึกคิดให้เกิดเป็นการรับรู้ในครั้งต่อไป²

2. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ (Knowledge)

ความรู้ (Knowledge)

ความรู้ (knowledge) เป็นการรับรู้เบื้องต้น ซึ่งบุคคลส่วนมากจะได้รับผ่านประสบการณ์โดย

การเรียนรู้จากการตอบสนองสิ่งเร้า แล้วจัดระบบเป็นโครงสร้างของความรู้ที่ผสมผสานระหว่างความ
จากกับสภาพจิต ด้วยเหตุนี้ ความรู้จึงเป็นความจำที่เลือกสรร ซึ่งสอดคล้องกับสภาพจิตใจของตนเอง
ความรู้จึงเป็นกระบวนการภายใน อย่างไรก็ตามความรู้อาจส่งผลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกของมนุษย์
ได้ และผลกระทบที่ผู้รับสารอาจปรากฏได้จากสาเหตุ 5 ประการ คือ

1) การตอบข้อสงสัย (Ambiguity Resolution) การสื่อสารมักจะสร้างความสับสน ให้กับผู้รับ
สาร จึงมีการหาสารสนเทศ โดยการอาศัยสื่อทั้งหลาย เพื่อตอบข้อสงสัย และความสับสนของตน

2) การสร้างทัศนคติ (Attitude Formation) ผลกระทบเชิงความรู้ต่อการปลูกฝัง ทัศนะนั้น
ส่วนมากนิยมใช้กับสารสนเทศที่เป็นนวัตกรรม เพื่อสร้างทัศนคติให้คนยอมรับการเผยแพร่นวัตกรรมนั้น
ๆ

3) การกำหนดวาระ (Attitude Setting) เป็นผลกระทบเชิงความรู้ที่สื่อกระจายออกไป เพื่อให้
กลุ่มเป้าหมาย ตระหนัก และผูกพันกับประเด็นวาระที่สื่อกำหนดขึ้น หากตรงกับกลุ่มเป้าหมายและ
ค่านิยมของสังคมแล้ว กลุ่มเป้าหมายก็จะเลือกสารสนเทศนั้น

4) การพอกพูนระบบความเชื่อ (Expansion of Belief System) การสื่อสารมักจะกระจายความเชื่อ
ค่านิยม และอุดมการณ์ด้านต่าง ๆ ไปสู่กลุ่มเป้าหมาย จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายรับทราบระบบความ
เชื่อถือ หลากหลาย และลึกซึ้งไว้ในความเชื่อของตนมากขึ้นไปเรื่อย ๆ

5) การรู้แจ้งต่อค่านิยม (Value Clarification) ความแย้งในเรื่องค่านิยม และอุดมการณ์ เป็น
ภาวะปกติของสังคม การนำเสนอข้อเท็จจริงในประเด็นเหล่านี้ย่อมทำให้ เข้าใจถึงค่านิยมชัดเจนขึ้น

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความหมายและความสำคัญของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือทัศนคติทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือมีความ
ชื่นชอบพอใจต่อการที่บุคคลอื่นกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งตอบสนองความต้องการของบุคคลหนึ่ง
ที่ปรารถนาให้กระทำในสิ่งที่ต้องการ ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นได้รับในสิ่งที่ต้องการซึ่งในที่นี้
หมายถึง การบริการที่ดี ความรู้สึกพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อผู้ใช้บริการได้รับตอบสนองในสิ่งที่ต้องการ
ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงไม่เกิดขึ้นหากความต้องการหรือจุดหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง แต่
ทั้งนี้ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันหรือมีความพึงพอใจมากขึ้นอยู่กับ
ค่านิยมของแต่ละบุคคลและความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจตลอดจนสิ่งเร้าต่างๆ ซึ่ง
อาจสามารถทำให้ระดับความพึงพอใจแตกต่างกันได้

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ในการศึกษาเพื่อประเมินผลการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพ พฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคนั้นจำเป็นจะต้องศึกษาถึงความพึงพอใจของประชาชนต่อการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพจากหน่วยงานดังกล่าว โดยอาศัยการศึกษาถึงแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจเพื่อนำมาปรับใช้ในการประเมินการรับรู้ ซึ่งมีทฤษฎีของ มาสโลว์ ดังนี้

1. ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's theory motivation) ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นตอนของความต้องการ (need-hierarchy theory) ซึ่งเป็นทฤษฎีการจูงใจที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่ามนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอไม่มีที่สิ้นสุด ความต้องการมีลำดับขั้นตามลำดับความสำคัญ ซึ่งลำดับขั้นความต้องการมีดังนี้

1.1 ความต้องการด้านร่างกาย (physiology needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานและจำเป็นที่สุดสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์ เป็นความต้องการได้รับการตอบสนองก่อนความต้องการอื่นๆ ความต้องการด้านนี้ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย ฯลฯ

1.2 ความต้องการความปลอดภัย (safety needs) เมื่อความต้องการด้านร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์ก็จะเกิดความต้องการความปลอดภัย เป็นความรู้สึกที่ต้องการความมั่นคงปลอดภัย การได้รับความคุ้มครอง การได้อยู่ในสังคมที่เป็นระเบียบ มีกฎหมายที่จะช่วยคุ้มครอง ให้พ้นอันตรายต่างๆ

1.3 ความต้องการการเป็นเจ้าของ (love and belongingness needs) เป็นความต้องการเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน การได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคม

1.4 ความต้องการได้รับการยกย่อง (esteem needs) ต้องการได้รับการยกย่องเคารพนับถือจากคนในสังคม รวมถึงความเชื่อมั่นในตนเอง ความสำเร็จ ความสามารถ ความเป็นอิสระและเสรีภาพ

1.5 ความต้องการได้รับความสำเร็จตามความนึกคิด (the needs for self-actualization) เมื่อความต้องการทั้ง 4 ขั้น ข้างต้นได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์จะเกิดความต้องการอยากจะเป็นในสิ่งที่ตนอยากเป็น แต่ก็เป็นการยากลำบากที่จะบรรลุถึงความต้องการขั้นนี้ได้

ทฤษฎี การใช้ ประโยชน์ และความพึงพอใจ (The Uses and Gratifications Theory)

เป็นทฤษฎีที่แสดงให้เห็นว่าข่าวสารจากสื่อมีได้มีอิทธิพลกับผู้รับสารเสมอไป ผู้รับสารต่างหากที่เป็นตัวกำหนดอิทธิพลของข่าวสาร ถ้าผู้รับสารไม่แสวงหา ไม่เปิดรับข่าวสารหรือไม่ใช้ประโยชน์จากข่าวสารข่าวสารนั้นก็ไม่มีผลอะไรกับผู้รับสารข่าวสารนั้นจะมีอิทธิพลหรือมีผลก็ต่อเมื่อผู้รับสารเปิดรับหรือใช้ข่าวสารนั้นเพื่อสนองความพึงพอใจของตน เช่น เพื่อเป็นคนที่ทันสมัย เพื่อความรู้หรือเพื่อความบันเทิง โดยผู้รับสารมิใช่ผู้ถูกป้อนข่าวสาร หรือเฉื่อยชาคอยแต่รับข่าวสาร

(Passive Audience) เท่านั้น แต่เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น (Active Audience) มีบทบาทในการแสวงหา
หลีกเลี่ยง หรือทำการเลือกสรรที่จะเปิดรับข่าวสารต่างๆตามความพึงพอใจของตนเอง

4. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม

ความหมายของพฤติกรรม

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของ มนุษย์มีทั้งที่เป็นรูปธรรมและ
นามธรรม พฤติกรรมมนุษย์มี 2 ประเภท คือพฤติกรรมภายในและ พฤติกรรมภายนอก พฤติกรรม
ภายในเป็นพฤติกรรมที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง แต่มีอิทธิพล ต่อการดำเนินชีวิตและแสดง
ออกมาเป็นพฤติกรรมภายนอกได้ เช่น คำพูด สีหน้า ท่าทาง เป็นต้น²

พฤติกรรมสุขภาพ สามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ

พฤติกรรมสุขภาพ (Health Behavior) ซึ่งเป็นการกระทำของบุคคลซึ่งมีสุขภาพดี เพื่อการ
สร้างเสริมสุขภาพ พฤติกรรมความเจ็บป่วย (Illness Behavior) เพื่อแสวงหาวิธีการรักษาพยาบาล และ
พฤติกรรมบทบาทผู้ป่วย (Sick Role Behavior) เพื่อการรักษาพยาบาลอาการเจ็บป่วยให้หายสู่สภาพ
ปกติ²

5. ทฤษฎีเกี่ยวกับภาพลักษณ์ (Image) และภาพลักษณ์องค์กร (Organization)

ภาพลักษณ์ คือ สิ่งที่เป็นภาพตัวแทนที่เกิดในความคิด ภาพลักษณ์นี้จะมีผลกระทบ
โดยตรงต่อทัศนคติ ซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมอีกต่อหนึ่ง ดังนี้ ไม่ว่าบริษัทใดๆ จึงไม่อาจที่จะมองข้าม
ความสำคัญของภาพลักษณ์ไปได้ การต้องมุ่งสร้างความประทับใจ ไม่ว่าจะโดยการกระทำโดยตั้งใจ
หรือไม่ตั้งใจก็ตาม หรือด้วยความเต็มใจหรือไม่เต็มใจ ต่างมีผลกระทบต่อคนฝ่ายต่างๆที่เราต้องการ
ติดต่อด้วยทั้งสิ้น

ขั้นตอนการเกิดภาพลักษณ์องค์กร

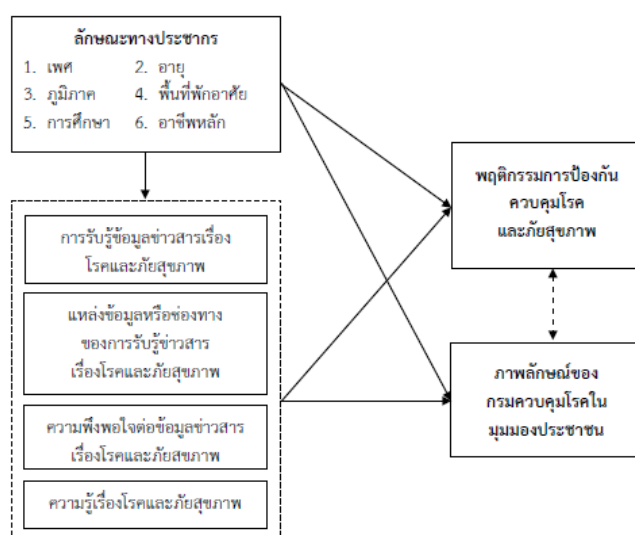
1. ภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เป็นภาพลักษณ์ในลักษณะใดก็ได้ที่เกิดขึ้นไป
ตามสภาวะแวดล้อมที่มากระทบ และเป็นภาพลักษณ์ที่เกิดจากการที่ประชาชนทั่วไปได้รับรู้เรื่องราว
หรือมีประสบการณ์กับองค์กรตามปกติหรือตามธรรมชาติ โดยประชาชนจะตีความหมายและสรุปจาก
สิ่งที่เค้าประสบมา หรือได้ยินมากับองค์กรทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นแบบฉบับการบริหารงาน บุคลิกภาพ
ของผู้บริหาร การบริหารและอธยาศัยของพนักงาน สินค้าและบริการขององค์กรนั้น

2. ภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจากการปรุงแต่ง เป็นภาพลักษณ์ที่เกิดจากการที่องค์กรใช้
กระบวนการสร้างลักษณะ เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่องค์กรต้องการ ไม่ว่าภาพลักษณ์นั้นจะเป็นสิ่งที่
จริงได้หรือไม่ก็ตาม โดยการปรุงแต่งนั้นจะทำโดยมรความพยายามที่จะทำให้องค์กรมีพฤติกรรมที่ดี

เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดี หรือถ้าประชาชนมีภาพลักษณ์ที่ผิดไปจากสิ่งที่เป็นจริงก็มีการพยายามแก้ไข โดยการเผยแพร่เรื่องราวที่ถูกต้องออกไปอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการแก้ไข ข้อเท็จจริงหรือปรุงแต่ง ภาพลักษณ์ในทิศทางที่พึงประสงค์นั่นเอง

จากผลการสำรวจภาพลักษณ์ของกรมควบคุมโรคในมุมมองของประชาชนประจำปี 2559 โดยสำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ (วิชาญ ปาวันและคณะ, 2559) พบว่าใน ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของกรมควบคุมโรค ในทุกประเด็นอยู่ในระดับมาก (x ระหว่าง 3.74 - 3.98) โดยเห็นว่า กรมควบคุมโรคเป็นองค์กรที่มีนโยบายที่น่าสนใจ และเป็น ประโยชน์ต่อส่วนรวม มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($x = 3.98$) แต่มีความเห็นว่า กรมควบคุม โรคมีนวัตกรรม ใหม่ๆ ในการป้องกันควบคุมโรคเฉลี่ยต่ำสุด ($x = 3.74$) ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 73.1 เห็นว่ากรมควบคุมโรคมีภาพลักษณ์เชิงบวก ร้อยละ 24.7 เห็นว่ามีภาพลักษณ์เชิงบวกปานกลาง และ ร้อยละ 2.2 เห็นว่ามีภาพลักษณ์เชิงบวกน้อย ส่วนลักษณะทางประชากร ด้าน อายุ การศึกษา อาชีพ หลัก ภูมิภาค และพื้นที่พักอาศัยของกลุ่มตัวอย่าง มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของกรมควบคุมโรค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ในทางกลับกันพบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของ กรมควบคุมโรค พร้อมทั้งยังพบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพ แหล่งข้อมูลการ รับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพ ความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพ และพฤติกรรมป้องกัน โรคและภัยสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับ ภาพลักษณ์ของกรมควบคุมโรค ในระดับต่ำ ($r < .39$) ในขณะที่ ความคิดเห็น และความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับ ภาพลักษณ์ของกรมควบคุมโรค ในระดับปานกลาง ($r = .491$ และ $.513$ ตามลำดับ)²

กรอบแนวคิด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่ง วิธีการสำรวจการรับทราบ ความรู้ พฤติกรรมสุขภาพ ที่เกี่ยวข้องกับโรคและภัยสุขภาพในกลุ่มประชาชนทั่วไปและส่วนที่สอง วิธีการสำรวจความพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรคใน กลุ่มเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

คำนิยาม

ประชาชนทั่วไป คือ ประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ หรืออาสาสมัครด้าน สาธารณสุข

วิธีการเก็บข้อมูล

เก็บข้อมูล จังหวัดละ 100 ตัวอย่าง เพื่อเป็นตัวแทนจากประชากรในจังหวัด โดยแบ่งตัวอย่าง ออกเป็นสองกลุ่ม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างสังคมเมือง จำนวน 46 ตัวอย่าง โดยให้เก็บจากประชากรในเขต เมือง พื้นที่ที่กำหนดให้เป็นพื้นที่เก็บตัวอย่างได้แก่ บริเวณตลาดใหญ่ของจังหวัด (12 ชุด) บริเวณ ห้างสรรพสินค้าที่เป็นที่นิยมของจังหวัด (12 ชุด) บริเวณรอบศูนย์ราชการฯ (11 ชุด) บริเวณที่ที่ ประชาชนมารับบริการจากรัฐหรือสาธารณูปโภค เช่น สถานีตำรวจ ที่ทำการไปรษณีย์ โทรศัพท์ ประปา ไฟฟ้า (11 ชุด) และเมื่อถึงพื้นที่ที่กำหนด ให้ผู้เก็บข้อมูลเลือกตัวอย่างให้ได้จำนวนที่กำหนด

2. กลุ่มตัวอย่างสังคมชนบท จำนวน 54 ตัวอย่าง โดยให้เก็บจากประชากรในเขต ชนบท โดยให้เลือกหมู่บ้านมา 4 หมู่บ้านที่มีความแตกต่างกัน หมู่บ้านละ 14 ชุดจำนวน 2 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 13 ชุดจำนวน 2 หมู่บ้าน โดยทั้ง 4 หมู่บ้านที่เลือกมานั้นต้องมีความแตกต่างกับสังคมเมือง ของจังหวัดอย่างมากในแง่การกระจายตัว การรวมกลุ่ม สภาพเศรษฐกิจ และอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาวะสุขภาพ และเมื่อถึงพื้นที่ที่กำหนด

พื้นที่เก็บข้อมูล

เก็บข้อมูล 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง จังหวัดละ 100 ตัวอย่าง แบ่งออกเป็นเขตเมือง 46 ตัวอย่าง ชนบท 54 ตัวอย่างในพื้นที่ดังนี้

จังหวัดตรัง เก็บในพื้นที่ เขตอำเภอเมือง เขตชนบทได้แก่อำเภอ ปะเหลียนและอำเภอห้วยยอด
จังหวัดสตูล เก็บในพื้นที่ เขตอำเภอเมือง เขตชนบทได้แก่ อำเภอควนโดน

จังหวัดพัทลุง เก็บในพื้นที่ เขตอำเภอเมือง เขตชนบทได้แก่ อำเภอควนขนุน อำเภอศรี
นครินทร์

จังหวัดสงขลา เก็บในพื้นที่เขตอำเภอเมือง เขตชนบทได้แก่ อำเภอจะนะ

จังหวัดปัตตานี เก็บในพื้นที่เขตอำเภอเมือง เขตชนบทได้แก่ อำเภอโคกโพธิ์

จังหวัดยะลา เก็บในพื้นที่เขตอำเภอเมือง เขตชนบทได้แก่ อำเภอบันนังสตา

จังหวัดนราธิวาส เก็บในพื้นที่เขตอำเภอเมือง เขตชนบทได้แก่ อำเภอช้างเผือกและอำเภอเจาะไอร้อง

การเก็บข้อมูลความพึงพอใจของเครือข่าย ต่อการสื่อสารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค

คำนิยาม

กลุ่มเครือข่าย หมายถึง บุคคลหรือหน่วยงานแบ่งเป็น 6 กลุ่มด้วยกัน ได้แก่

1. บุคคลที่เป็นตัวแทนของหน่วยงานที่ทำงานร่วมกัน หรือ หน่วยงานที่ทำหน้าที่
สื่อสาร เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ในหน่วยงานภาครัฐ เช่น ประชาสัมพันธ์จังหวัด รพศ. รพท. รพ.สต
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สปสช. ในเขตพื้นที่ อปท. และอสม.

2. บุคคลที่เป็นตัวแทนของหน่วยงานที่ทำงานร่วมกัน หรือ หน่วยงานที่ทำหน้าที่
สื่อสาร เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ในหน่วยงานภาคเอกชน เช่น รพ.เอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO)

3. เครือข่ายภาคประชาชน เช่น จิตอาสาตาสับปะรด

4. สื่อมวลชนทุกสาขาในเขตที่รับผิดชอบ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เคเบิลทีวี
หนังสือพิมพ์

5. เครือข่ายสถานศึกษา

6. เครือข่ายที่มีการปฏิบัติงานระหว่างประเทศ

ทั้งนี้ ให้เลือกเฉพาะเครือข่ายที่หน่วยงานได้มีการดำเนินงานร่วม

เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1. แบบสอบถามประชาชนทั่วไป แบ่งข้อคำถามออกเป็น 5 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค

ส่วนที่ 3 การได้รับข้อมูลข่าวสาร

ส่วนที่ 4 ความรู้เรื่องการป้องกันโรคและภัยสุขภาพ

ส่วนที่ 5 การปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคและภัยสุขภาพ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ การศึกษา อาชีพ น้ำหนักตัว ส่วนสูง ประวัติโรคประจำตัว

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

2.1 ความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารของกรมควบคุมโรค มีทั้งหมด 5 ข้อ โดยกำหนดการตอบเป็น Liker scale โดยแทนค่าดังนี้

พึงพอใจอย่างมาก	แทนค่าด้วย	5
พึงพอใจ	แทนค่าด้วย	4
เฉยๆ	แทนค่าด้วย	3
ไม่พึงพอใจ	แทนค่าด้วย	2
ไม่พึงพอใจอย่างมาก	แทนค่าด้วย	1
ไม่ออกความคิดเห็น	แทนค่าด้วย	0

2.2 ความพึงพอใจโดยรวมต่อกรมควบคุมโรคกำหนดการตอบเป็น Liker scale โดยแทนค่าดังนี้

พึงพอใจอย่างมาก	แทนค่าด้วย	5
พึงพอใจ	แทนค่าด้วย	4
เฉยๆ	แทนค่าด้วย	3
ไม่พึงพอใจ	แทนค่าด้วย	2
ไม่พึงพอใจอย่างมาก	แทนค่าด้วย	1
ไม่ออกความคิดเห็น	แทนค่าด้วย	0

ส่วนที่ 3 การได้รับข้อมูลข่าวสาร แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

3.1 การได้รับข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อช่องทางต่าง ๆ มีทั้งหมด 10 ข้อ กำหนดการตอบเป็น Liker scale โดยแทนค่าดังนี้

อย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง	แทนค่าด้วย	4
อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง		3
อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง		2
น้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง		1
ไม่เคยได้รับเลยสักครั้ง		0

3.2 การได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพ มีทั้งหมด 12 ข้อ กำหนดการตอบเป็น Liker scale โดยแทนค่าดังนี้

อย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง	แทนค่าด้วย	4
อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง		3
อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง		2
น้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง		1
ไม่เคยได้รับเลยสักครั้ง		0

ส่วนที่ 4 ความรู้เรื่องการป้องกันโรคและภัยสุขภาพ มีทั้งหมด 42 ข้อ กำหนดตัวเลือกเป็น ถูก ผิด และไม่แน่ใจ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก	วัดโดยข้อคำถาม 1 – 5
ความรู้เรื่องโรควัณโรค	วัดโดยข้อคำถาม 6 – 8
ความรู้เรื่องโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	วัดโดยข้อคำถาม 9 – 12
ความรู้เรื่องโรคมือเท้าปาก	วัดโดยข้อคำถาม 13 – 17
ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้า	วัดโดยข้อคำถาม 18 – 22
ความรู้เรื่องโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง	วัดโดยข้อคำถาม 23 – 25
ความรู้เรื่องแอลกอฮอล์	วัดโดยข้อคำถาม 26 – 28
ความรู้เรื่องบุหรี่	วัดโดยข้อคำถาม 29 – 31
ความรู้เรื่องอุบัติเหตุ	วัดโดยข้อคำถาม 32 – 34
ความรู้เรื่องการจมน้ำ	วัดโดยข้อคำถาม 35 – 37
ความรู้เรื่องพิษจากสารเคมี	วัดโดยข้อคำถาม 38 – 42

การให้คะแนน

		ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
ตอบถูก	แทนค่าด้วย	1	0
ตอบผิด	แทนค่าด้วย	0	1
ไม่แน่ใจ ไม่มีคะแนน			

ส่วนที่ 5 การปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคและภัยสุขภาพ มีทั้งหมด 5 ส่วน ดังนี้

5.1 ภาพรวมการปฏิบัติตัวในรอบปีที่ผ่านมา มี 1 ข้อ มี scale ดังนี้ ดีมาก ได้ 4 คะแนน ดี ได้ 3 คะแนน ไม่ดี ได้ 2 คะแนน ไม่ค่อยมาก ได้ 1 คะแนน ไม่ออกความเห็น ได้ 0 คะแนน

5.2 พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคและภัยสุขภาพ มีรายละเอียดดังนี้

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคไข้เลือดออก วัดโดยข้อคำถาม 1-3 มี scale ดังนี้ ทำเป็นประจำทุกวัน ได้ 1 คะแนน ทำบางครั้ง ได้ 0.5 คะแนน ไม่เคยทำ ได้ 0 คะแนน ไม่มีแหล่งที่ยุงลายจะวางไข่ได้ ได้ 1 คะแนน

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรควัณโรค วัดโดยข้อคำถาม 4 - 6 มี scale ดังนี้ ทำเป็นประจำ ได้ 1 คะแนน ทำบางครั้ง ได้ 0.5 คะแนน ไม่เคยทำ ได้ 0 คะแนน ไม่มีผู้ป่วยวัณโรคในบ้าน ได้ 1 คะแนน

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคมือเท้าปาก วัดโดยข้อคำถาม 7 - 11 มี scale ดังนี้ ทำเป็นประจำ ได้ 1 คะแนน ทำบางครั้ง ได้ 0.5 คะแนน ไม่เคยทำ ได้ 0 คะแนน ไม่มีเด็กเล็ก ได้ 1 คะแนน

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคพิษสุนัขบ้า วัดโดยข้อคำถาม 12 - 14 มี scale ดังนี้ ทำเป็นประจำ,ฉีด,ทำครบ ได้ 1 คะแนน ทำบางครั้ง,ฉีดบางครั้ง,ไม่ครบ ได้ 0.5 คะแนน ไม่เคยทำ,ไม่เคยฉีด ได้ 0 คะแนน ไม่มีสัตว์เลี้ยง,ไม่เคยโดนสุนัขกัด ได้ 1 คะแนน

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง วัดโดยข้อคำถาม 15 - 27 มี scale ดังนี้ ทำประจำวัน ได้ 1 คะแนน 5 – 6 วัน/สัปดาห์ ได้ 0.75 คะแนน 2 – 3 วัน/สัปดาห์ ได้ 0.5 คะแนน 1 – 2 วัน/สัปดาห์ ได้ 0.25 คะแนน ไม่เคยเลย ได้ 0 คะแนน

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการจมน้ำตาย วัดโดยข้อคำถาม 28 - 36 มี scale ดังนี้ ทุกครั้ง
ข้อความเชิงบวก ได้ 1 คะแนน ทุกครั้งข้อความเชิงลบ ได้ 0 คะแนน ทำบางครั้ง ได้ 0.5 คะแนน ไม่เคย
ทำ ข้อความเชิงบวก ได้ 0 คะแนน ข้อความเชิงลบ ได้ 1 คะแนน

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากพิษจากสารเคมี วัดโดยข้อคำถาม 37 - 39 มี scale ดังนี้ ทุก
ครั้ง ข้อความเชิงบวก ได้ 1 คะแนน ทุกครั้งข้อความเชิงลบ ได้ 0 คะแนน ทำบางครั้ง ได้ 0.5 คะแนน
ไม่เคยทำ ข้อความเชิงบวก ได้ 0 คะแนน ข้อความเชิงลบ ได้ 1 คะแนน ไม่เคยใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
ได้ 1 คะแนน

5.3 พฤติกรรมการสูบบุหรี่ มีทั้งหมด 6 ข้อ คิดคะแนนเฉพาะข้อ 1 สูบหรือไม่สูบบุหรี่

5.4 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีทั้งหมด 9 ข้อ คิดเฉพาะข้อ 1 ดื่มหรือไม่ดื่ม
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

สถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ได้แก่
จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1. ผลการสำรวจประชาชนทั่วไป

1.1 ข้อมูลทั่วไป

เพศ อายุ รายได้เฉลี่ยโดยประมาณต่อเดือน

กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 700 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตเมือง จำนวนทั้งสิ้น 322 คน และกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตชนบท จำนวนทั้งสิ้น 378 คน

กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 40.56 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 9,302.86 บาท

การศึกษา

กลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา / ปวช./ หรือเทียบเท่า มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.4 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 26.1 เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา / ปวช./ หรือเทียบเท่า มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.6 แต่รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 30.2

อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างส่วนมากประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23 รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 19.4

โดยกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.7 เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.3

ประวัติโรคประจำตัว

โรคเบาหวาน ผู้ตอบแบบสอบถามป่วยด้วยโรคเบาหวาน ร้อยละ 6.4 เขตเมืองและเขตชนบทป่วยด้วยโรคเบาหวานไม่แตกต่างกัน คือเขตเมืองร้อยละ 6.8 เขตชนบท ร้อยละ 6.1 จังหวัดสงขลาป่วยด้วยโรคเบาหวานมากที่สุดร้อยละ 12

โรคความดันโลหิตสูง ผู้ตอบแบบสอบถามป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ 16.4 เขตเมืองและเขตชนบทป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูงไม่แตกต่างกัน คือเขตเมืองร้อยละ 16.1 เขตชนบทร้อยละ 16.7 จังหวัดปัตตานีป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูงมากที่สุดร้อยละ 25

โรคหลอดเลือดสมอง ผู้ตอบแบบสอบถามป่วยด้วยโรคหลอดเลือดสมอง ร้อยละ 1.1 เขตเมืองและเขตชนบทป่วยด้วยโรคหลอดเลือดสมองไม่แตกต่างกัน คือเขตเมืองร้อยละ 0.9 เขตชนบทร้อยละ 1.3 จังหวัดพัทลุงและยะลา ป่วยด้วยโรคหลอดเลือดสมอง มากเท่ากัน ร้อยละ 2

โรคหัวใจและหลอดเลือด ผู้ตอบแบบสอบถาม ป่วยด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือด ร้อยละ 1.9 เขตเมืองป่วยด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือด ร้อยละ 2.5 เขตชนบทป่วยด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือด ร้อยละ 1.3 โดยจังหวัดสงขลาในเขตเมืองป่วยด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือด ร้อยละ 3

1.2 ความพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค

ความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารของกรมควบคุมโรค ข้อที่ได้คะแนนความพึงพอใจถึงพึงพอใจอย่างมาก มากที่สุดได้แก่ ข้อ 1 ความมีประโยชน์ของข้อมูลข่าวสาร ร้อยละ 88 ค่าเฉลี่ย 4.06 รองลงมาได้แก่ ข้อ 2 ความน่าสนใจของข้อมูลข่าวสาร ร้อยละ 85 ค่าเฉลี่ย 3.99 ข้อที่ได้คะแนนความพึงพอใจน้อยที่สุดได้แก่ ข้อ 4 ความรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ของข้อมูลข่าวสาร ร้อยละ 81.2 ค่าเฉลี่ย 3.93 โดยรวมคะแนนความพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค ร้อยละ 84.7 ค่าเฉลี่ย 3.94

1.3 การรับทราบข้อมูลข่าวสาร

1.3.1. การได้รับข้อมูลข่าวสาร ความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพจากสื่อประเภทต่างๆ พบว่า

โทรทัศน์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการรับทราบข้อมูลข่าวสารผ่านโทรทัศน์ อย่างน้อยวันละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.1 ค่าเฉลี่ย 2.97

วิทยุ 55 พบว่ากลุ่มตัวอย่างไม่เคยได้รับ ข้อมูลข่าวสารผ่านวิทยุ เลขสักระยะ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.7 ค่าเฉลี่ย 1.88

หนังสือพิมพ์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างไม่เคยได้รับ ข้อมูลข่าวสารผ่านหนังสือพิมพ์ เลขสักระยะ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.3 ค่าเฉลี่ย 1.69

แผ่นพับ แผ่นปลิว พบว่ากลุ่มตัวอย่างเคยได้รับข้อมูลข่าวสาร แผ่นพับ แผ่นปลิว อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.4 ค่าเฉลี่ย 1.55

สื่อโปสเตอร์ ป้ายโฆษณา พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการรับทราบข้อมูลข่าวสารผ่านโปสเตอร์ โฆษณา อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.4 ค่าเฉลี่ย 1.74

สื่ออินเทอร์เน็ต สังกมออนไลน์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการรับทราบข้อมูลข่าวสารผ่านอินเทอร์เน็ต สังกมออนไลน์ อย่างน้อยวันละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.1 ค่าเฉลี่ย 2.36

เจ้าหน้าที่สาธารณสุข พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการรับทราบข้อมูลข่าวสารผ่านเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.7 ค่าเฉลี่ย 2.03

สื่ออาสาสมัครสาธารณสุข พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการรับทราบข้อมูลข่าวสารผ่านอาสาสมัครสาธารณสุข อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.3 ค่าเฉลี่ย 1.87

สื่อบุคคล เช่น คนในครอบครัว เพื่อน ญาติ เพื่อนบ้าน คนในชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ปราชญ์ชาวบ้าน พระ ครู พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการรับทราบข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อบุคคล อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.1 ค่าเฉลี่ย 2.02

สื่ออื่นๆ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และ เดือนละ 1 ครั้ง เท่ากัน ร้อยละ 1.3

1.3.2. การได้รับความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพ แยกเป็นรายโรค พบว่า

โรคไข้เลือดออก โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการรับทราบข้อมูลข่าวสารอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้งมากที่สุด ร้อยละ 35.1 รองลงมาได้แก่ ความถี่อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ร้อยละ 33.6

โรคฉี่หนู โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการรับทราบข้อมูลข่าวสารน้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้งมากที่สุด ร้อยละ 31.7 รองลงมาได้แก่ ความถี่อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ร้อยละ 28.6

โรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการรับทราบข้อมูลข่าวสารอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้งมากที่สุด ร้อยละ 35.9 รองลงมาได้แก่ ความถี่น้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง ร้อยละ 27

โรคไข้หวัดใหญ่ โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการรับทราบข้อมูลข่าวสารอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้งมากที่สุด ร้อยละ 35.1 รองลงมาได้แก่ ความถี่น้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง ร้อยละ 26.3

โรคมือเท้าปาก โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการรับทราบข้อมูลข่าวสารน้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้งมากที่สุด ร้อยละ 31.7 รองลงมาได้แก่ ความถี่อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ร้อยละ 28.4

โรคหัด โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการรับทราบข้อมูลข่าวสารน้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้งมากที่สุด ร้อยละ 33.1 รองลงมาได้แก่ ความถี่ไม่เคยได้รับเลยสักครั้ง ร้อยละ 27.3

โรคหลอดเลือดและเบาหวาน โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการรับทราบข้อมูล ข่าวสารอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้งมากที่สุด ร้อยละ 36.3 รองลงมาได้แก่ ความถี่อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ร้อยละ 25.4

การบาดเจ็บที่เกิดจากสุรา โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการรับทราบข้อมูล ข่าวสารอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้งมากที่สุด ร้อยละ 22.6 รองลงมาได้แก่ ความถี่น้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง ร้อยละ 22.3

โรคอุจลุมโป่งพองที่เกิดจากนุหรี โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการรับทราบข้อมูล ข่าวสารน้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง มากที่สุด ร้อยละ 27.7 รองลงมาได้แก่ ความถี่อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ร้อยละ 23.4

การบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการรับทราบ ข้อมูลข่าวสารอย่างน้อยวันละ 1 ครั้งมากที่สุด ร้อยละ 26.1 รองลงมาได้แก่ ความถี่อย่างน้อยสัปดาห์ ละ 1 ครั้ง ร้อยละ 22

การจมน้ำตาย โดยรวมกลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลน้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง มากที่สุด ร้อยละ 28.4 รองลงมาได้แก่ ความถี่อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ร้อยละ 25

โรคพิษสารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยรวมกลุ่มตัวอย่างไม่เคยได้รับข้อมูลเลยสักครั้ง มาก ที่สุดร้อยละ 38.4 รองลงมาได้แก่ ความถี่น้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง ร้อยละ 26.9

1.4 ความรู้ในเรื่องโรคและภัยสุขภาพ

โรคไข้เลือดออก

คำถามเรื่องโรคไข้เลือดออกในข้อคำถาม “**ยุงลายชอบวางไข่ในที่ระบายน้ำหรือน้ำเน่า**” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุดร้อยละ 47.9 และพบว่ากลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่า ถูก ร้อยละ 49.2 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่าจังหวัดนครราชสีมา ตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.6

คำถามเรื่องโรคไข้เลือดออกในข้อคำถาม “**ยุงลายชอบกัดในเวลาากลางคืน**” พบว่า โดยรวม กลุ่มตัวอย่างตอบว่าผิด มากที่สุดร้อยละ 66.4 และพบว่ากลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทตอบว่าผิด ร้อยละ 68.8 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่าจังหวัดตรัง ตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.9

คำถามเรื่องโรคไข้เลือดออกในข้อคำถาม “ถ้ามีไข้สูงลอย ชีพ เบื่ออาหาร มีจุดเลือดออกตาม แขนขา เป็นอาการของโรคไข้เลือดออก ต้องรีบพบแพทย์” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.9 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.1 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดนครราชสีมา ตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 97

คำถามเรื่องโรคไข้เลือดออกในข้อคำถาม “เฉพาะเด็กเท่านั้นที่ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าผิด มากที่สุดร้อยละ 81.3 และพบว่ากลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทตอบว่าผิด ร้อยละ 82 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่าจังหวัดพัทลุง ตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95

คำถามเรื่องโรคไข้เลือดออกในข้อคำถาม “การทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายประชาชน ต้องทำด้วยตนเอง” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.7 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.7 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดนครราชสีมาตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87

โรควันโรค

คำถามเรื่องวันโรคในข้อคำถาม “วันโรคสามารถติดต่อได้ทางระบบทางเดินหายใจ โดยการ ไอและจาม” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.9 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.12 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดปัตตานีตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89

คำถามเรื่องวันโรคในข้อคำถาม “ผู้ป่วยวันโรคจะมีอาการ ไอเรื้อรังนานเกิน ๒ สัปดาห์ หรือ ไอ มีเลือดปน มีไข้ อ่อนเพลีย น้ำหนักลด” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.9 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.1 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดตรังตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85

คำถามเรื่องวันโรคในข้อคำถาม “วันโรคเป็นโรคที่รักษาไม่หาย” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.3 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดตรังตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75

โรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

คำถามเรื่องโรคเอดส์ในข้อคำถาม “คนที่เรามองว่ามีสุขภาพร่างกายแข็งแรงดี อาจจะเป็นคนที่ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.3 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.4 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดยะลาตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71

คำถามเรื่องโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในข้อคำถาม “การใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์สามารถป้องกันเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.3 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89.7 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสงขลาตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.9

คำถามเรื่องโรคเอดส์ในข้อคำถาม “แม่ที่ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ถ้าไม่กินยาต้านไวรัสเอดส์ตามแผนการรักษาสามารถจะแพร่เชื้อจากแม่สู่ทารกในครรภ์ได้ในอัตราสูง” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.3 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.7 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดยะลาตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82

คำถามเรื่องโรคเอดส์ในข้อคำถาม “ปัจจุบันโรงพยาบาลของรัฐทุกแห่งให้บริการกินยาต้านไวรัสเอดส์ ตั้งแต่ระยะแรกของการติดเชื้อเอชไอวีเพื่อลดการเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาส” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.1 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.7 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดพัทลุงตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78

โรคมือเท้าปาก

คำถามเรื่องโรคมือเท้าปากในข้อคำถาม “โรคมือเท้าปากติดต่อโดยการได้รับเชื้อจากอุจจาระ ฝอยละอองน้ำมูก น้ำลาย หรือน้ำในตุ่มพองหรือแผลของผู้ป่วยเข้าสู่ปาก” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.7 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.9 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดพัทลุงตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72

คำถามคำถามเรื่องโรคมือเท้าปากในข้อคำถาม “โรคมือเท้าปาก จะพบตุ่ม/ผื่นแดง/ตุ่มพองบริเวณมือ เท้า และปาก เท่านั้น” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.9 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.2 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูลตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71

คำถามคำถามเรื่องโรคมือเท้าปากในข้อคำถาม “โรคมือ เท้า ปาก เริ่มติดต่อได้ตั้งแต่ก่อนเด็กมีอาการป่วย หรือยังไม่แสดงอาการชัดเจน” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.3 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.1 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดตรังตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62

คำถามคำถามเรื่องโรคมือเท้าปากในข้อคำถาม “โรคมือ เท้า ปาก สามารถหายได้เองภายใน 7 วัน” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.6 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมือง

ตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.3 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสงขลาตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.3

คำถามคำถามเรื่องโรคมือเท้าปากในข้อคำถาม “โรคมือ เท้า ปาก ไม่จำเป็นต้องให้ยารักษา เฉพาะ เพียงแค่ดูแลตามอาการเท่านั้น”พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.4 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสงขลาตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.6

โรคพิษสุนัขบ้า

คำถามเรื่องโรคพิษสุนัขบ้าในข้อคำถาม “โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคติดเชื้อที่เกิดจากสัตว์เลี้ยงลูก ด้วยนม เช่น ลิง กระต่าย หนู” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.6 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.2 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดนราธิวาสตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56

คำถามเรื่องโรคพิษสุนัขบ้าในข้อคำถาม “การทาหรือพอกสมุนไพร ที่แผลหลังถูกสุนัขหรือแมว กัดเป็นสิ่งที่ถูกต้อง” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.3 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.5 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสงขลาตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.1

คำถามเรื่องโรคพิษสุนัขบ้าในข้อคำถาม “การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังถูกสุนัขกัด สามารถป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าได้ทันที” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.9 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.2 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดตรังตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70

คำถามเรื่องโรคพิษสุนัขบ้าในข้อคำถาม “สุนัขและแมวที่มีเจ้าของมีโอกาสเป็นโรคพิษสุนัขบ้า น้อยกว่าสุนัขและแมวจรจัด” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.7 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดนราธิวาสตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64

คำถามเรื่องโรคพิษสุนัขบ้าในข้อคำถาม “ปัจจุบันคนที่มีอาการโรคพิษสุนัขบ้า สามารถรักษา ให้หายได้ทุกคน” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.6 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดตรังตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63

โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

คำถามเรื่องโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในข้อคำถาม “การกินแป้ง ของหวาน ของมัน ของทอด ของเค็มบ่อย ๆ จะทำให้เกิดโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงได้” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.9 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดพัทลุงตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94

คำถามเรื่องโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในข้อคำถาม “โรคเบาหวานสามารถป้องกันได้ ถ้ามีการออกกำลังกาย ควบคุมน้ำหนักลด เป็นอาการนำสงสัยว่าจะเป็นโรคเบาหวาน” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.1 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.1 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสงขลาตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83

คำถามเรื่องโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในข้อคำถาม “ถ้าตนเองหรือคนใกล้ชิดมีอาการผิดปกติ เช่น ปากเปื่อย แขนขาอ่อนแรง พุงไม่ชัดให้รีบไปโรงพยาบาลภายใน 3 ชั่วโมง เพื่อป้องกันการเป็นอัมพฤกษ์ อัมพาต” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.7 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดพัทลุงตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

คำถามเรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในข้อคำถาม “การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับเด็กมีความผิดตามกฎหมาย (อายุต่ำกว่า ๒๐ ปี)” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.6 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.6 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูลตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87

คำถามเรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในข้อคำถาม “กฎหมายได้อนุญาตให้ร้านค้าสามารถขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ตลอดเวลา” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.4 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.1 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดพัทลุงตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88

คำถามเรื่องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในข้อคำถาม “ในขณะที่เราโดยสารรถต่างๆ เราสามารถดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ ไม่ผิดกฎหมาย” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.9 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.2 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดพัทลุงตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90

บุรี

คำถามเรื่องบุรีในข้อคำถาม “การสูดควันบุรีจากผู้อื่นไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของตนเอง” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.7 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.4 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดพัทลุงตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87

คำถามเรื่องบุรีในข้อคำถาม “การสูบบุหรี่มีอันตรายเช่นเดียวกับการสูดบุรี” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.9 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดตรังตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95

คำถามเรื่องบุรีในข้อคำถาม “ตลาดเป็นเขตห้ามสูบบุหรี่ตามกฎหมาย” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.9 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.4 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดตรังตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82

อุบัติเหตุทางถนน

คำถามเรื่องอุบัติเหตุทางถนนในข้อคำถาม “การสวมหมวกกันน็อกจะใช้สายรัดคางหรือไม่ใช้ ก็มีความปลอดภัยเท่ากัน” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.8 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูลตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.9

คำถามเรื่องอุบัติเหตุทางถนนในข้อคำถาม “รถจักรยานยนต์เป็นยานพาหนะที่เกิดอุบัติเหตุมากที่สุด” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.6 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.7 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดพัทลุงตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87

คำถามเรื่องอุบัติเหตุทางถนนในข้อคำถาม “ผู้นั่งตอนหลังของรถยนต์ไม่ต้องคาดเข็มขัดนิรภัย” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.4 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.2 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดพัทลุงตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83

การจมน้ำตาย

คำถามเรื่องการจมน้ำตายในข้อคำถาม “ผู้ปกครองไม่ควรปล่อยให้เด็กเล่นน้ำตามลำพัง เพราะเด็กอาจจมน้ำได้” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89.6 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.4 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดพัทลุงตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93

คำถามคำถามเรื่องการจมน้ำตายในข้อคำถาม “หากเจอคนตกน้ำ จมน้ำ ถ้าคุณว่ายน้ำเป็นให้กระโดดลงไปช่วยเหลือโดยไม่มีอุปกรณ์ ช่วยใดๆ” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.6 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.4 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดตรังตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85

คำถามคำถามเรื่องการจมน้ำตายในข้อคำถาม “ถังแกลลอนพลาสติกเปล่าปิดฝา สามารถนำมาถอดเพื่อช่วยลอยตัวในน้ำได้” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.1 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.5 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดพัทลุงตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89

พิษจากสารเคมี

คำถามเรื่องโรคพิษจากสารเคมีในข้อคำถาม “สารเคมีกำจัดศัตรูพืชสามารถเข้าสู่ร่างกายได้โดยการกินเพียงอย่างเดียว” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.4 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดพัทลุงตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88

คำถามเรื่องโรคพิษจากสารเคมีในข้อคำถาม “การสวมหน้ากากอนามัยสามารถป้องกันสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเข้าสู่ร่างกายได้” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.3 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.2 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดพัทลุงตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88

คำถามเรื่องโรคพิษจากสารเคมีในข้อคำถาม “ขวดหรือภาชนะที่ใส่สารเคมีกำจัดศัตรูพืชสามารถทิ้งรวมกับขยะอื่นๆได้” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.3 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดตรังตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90

คำถามเรื่องโรคพิษจากสารเคมีในข้อคำถาม “ขณะกำลังฉีดสารเคมีกำจัดศัตรูพืชท่านสามารถดื่มน้ำหรือรับประทานอาหารได้” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.9

ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.1 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดพัทลุงตอบว่าผิด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90

คำถามเรื่องโรคพิษจากสารเคมีในข้อคำถาม “เสื้อผ้าที่สวมใส่ในการฉีดสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ให้แยกซักจากผ้าอื่นๆ” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบว่าถูก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87.5 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดตรัง และจังหวัดพัทลุงตอบว่าถูก มากที่สุด เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 92

1.5 พฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพของตนเองในรอบปีที่ผ่านมา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพของตนเองในปีที่ผ่านมา พบว่า ทุกจังหวัดในเขตเมืองตอบว่าดูแลสุขภาพดีมาก ร้อยละ 19.6 ส่วนในเขตชนบทตอบว่าดี ร้อยละ 78.8 เมื่อแยกรายจังหวัดพบว่าจังหวัดพัทลุงตอบว่าดูแลสุขภาพดีมาก ร้อยละ 34

โรคไข้เลือดออก

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านเก็บบ้านทำบ้านให้สะอาดปลอดโปร่ง ไม่เป็นแหล่งเกาะพักของยุงลาย” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างทำเป็นประจำทุก 7 วัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.3 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบททำเป็นประจำทุก 7 วัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.5 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูล ทำเป็นประจำทุก 7 วันมากที่สุดร้อยละ 75

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านเก็บขยะทั้งในและนอกบ้านไม่ให้เป็นที่แหล่งเพาะพันธุ์ของยุงลาย” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างทำเป็นประจำทุก 7 วัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.1 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบททำเป็นประจำทุก 7 วัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.6 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดตรัง ทำเป็นประจำทุก 7 วันมากที่สุดร้อยละ 71

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านเก็บน้ำให้มิดชิด ปิดฝาภาชนะ หรือเปลี่ยนถ่ายน้ำป้องกันไม่ให้ยุงลายวางไข่” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างทำเป็นประจำทุก 7 วัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.6 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบททำเป็นประจำทุก 7 วัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.4 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูล ทำเป็นประจำทุก 7 วันมากที่สุดร้อยละ 68

โรควันโรค

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ปิดปากและจมูกทุกครั้งที่มีอาการไอ/จาม” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างทำเป็นประจำ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.7 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองทำเป็นประจำ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.8 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูล ทำเป็นประจำ มากที่สุดร้อยละ 79

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ถ้าท่านมีผู้ป่วยวันโรคปอดในบ้าน ท่านพาสมาชิกในบ้านไปพบแพทย์เพื่อตรวจคัดกรองวันโรค” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีผู้ป่วยวันโรคในบ้าน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.3 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองไม่มีผู้ป่วยวันโรค มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.9 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูล ไม่มีผู้ป่วยวันโรค มากที่สุดร้อยละ 83

รองลงมา กลุ่มตัวอย่างตอบทำเป็นประจำร้อยละ 18.6 เขตชนบททำเป็นประจำร้อยละ 21.2 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่าจังหวัดสงขลาทำเป็นประจำร้อยละ 28

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ถ้าท่านมีผู้ป่วยวันโรคปอดในบ้าน ท่านทำบ้านให้สะอาดมีอากาศถ่ายเทเพื่อป้องกันการแพร่เชื้อสู่บุคคลอื่น” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีผู้ป่วยวันโรคในบ้าน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.6 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองไม่มีผู้ป่วยวันโรค มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.2 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูล ไม่มีผู้ป่วยวันโรค มากที่สุดร้อยละ 84

รองลงมา กลุ่มตัวอย่างตอบทำเป็นประจำร้อยละ 18.7 เขตชนบททำเป็นประจำร้อยละ 21.2 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่าจังหวัดสงขลาทำเป็นประจำร้อยละ 31

โรคมือเท้าปาก

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านล้างมือด้วยน้ำและสบู่ทุกครั้งหลังขับถ่ายอุจจาระ/ปัสสาวะ” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำเป็นประจำ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.6 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบททำเป็นประจำ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.5 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูล ทำเป็นประจำ มากที่สุดร้อยละ 81

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านปิดปากปิดจมูกทุกครั้งเมื่อไอ/จาม” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำเป็นประจำ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.6 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองทำเป็นประจำ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.8 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดปัตตานี ทำเป็นประจำ มากที่สุดร้อยละ 73

คำถามเรื่องพฤติกรรม “หากมีเด็กป่วยท่านแยกของใช้ส่วนตัวออกจากเด็กปกติ” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำเป็นประจำ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.9 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขต

ชนบททำเป็นประจำ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.4 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูล ทำเป็นประจำ มากที่สุดร้อยละ 49

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านทำความสะอาดที่นอน ของใช้ส่วนตัวและของเล่นเด็ก” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำเป็นประจำ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.4 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบททำเป็นประจำ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.6 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูล ทำเป็นประจำ มากที่สุดร้อยละ 63

คำถามเรื่องพฤติกรรม “หากเด็กมีอาการเบื่ออาหาร/เจ็บปากให้ทานน้ำหวานหรือน้ำแข็ง” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำบางครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.3 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบททำบางครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.7 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดตรัง ทำบางครั้ง มากที่สุดร้อยละ 38

โรคพิษสุนัขบ้า

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านนำสัตว์เลี้ยงไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหรือไม่” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ฉีดทำครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.1 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทฉีดทุกครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.1 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสงขลา ฉีดทุกครั้ง มากที่สุดร้อยละ 61

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ถ้าท่านถูกสุนัขหรือแมวกัด ท่านล้างแผลด้วยน้ำและสบู่หลาย ๆ ครั้ง” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำเป็นประจำ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.7 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบททำเป็นประจำ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.2 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสงขลา ทำเป็นประจำ มากที่สุดร้อยละ 65

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ถ้าท่านถูกสุนัขหรือแมวกัด ท่านไปพบแพทย์และฉีดวัคซีนครบถ้วนตามแพทย์สั่ง” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำครบ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.4 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบททำครบ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.2 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสงขลา ทำครบ มากที่สุดร้อยละ 70

โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

คำถามเรื่องพฤติกรรม “กินผักสดและผลไม้สด มากกว่า 5 ทับพี หรือ 5 กำมือของตัวเอง ต่อวัน” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำ3-4 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.6 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองทำ3-4วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.4 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูล ทำ3-4วันต่อสัปดาห์ มากที่สุดร้อยละ 45

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ในหนึ่งวันท่านกินผักหลากหลายชนิด เช่น ผักบุ้ง กระน้ำ ตำลึง ฟักทอง มะเขือเทศ แครอท กะหล่ำปลี ถั่ว สะตอ และอื่น ๆ” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำ 3-4 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.9 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบททำ 3-4 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.5 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูล ทำ 3-4 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด ร้อยละ 45

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านรับประทานผลไม้รสหวานจัด เช่น มะม่วงสุก ทุเรียน แดงโมเงะ จำปาตะ” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำ 1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.9 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองทำ 1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.6 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสงขลา ทำ 1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุดร้อยละ 58

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านดื่มน้ำผลไม้ปั่นที่มีรสหวาน น้ำอัดลม ชา กาแฟ น้ำหวาน” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำ 1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.1 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบททำ 1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.6 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดนราธิวาส ทำ 1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุดร้อยละ 40

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านเติมน้ำตาลในการกินข้าว กวยเตี่ยว ก่อนชิม” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำ 1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.6 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองทำ 1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.3 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสงขลา ทำ 1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุดร้อยละ 48

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านกินอาหารประเภททอดและผัด เช่น ก๋วยเตทอด ปาท่องโก๋ ลูกชิ้นทอด” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำ 1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.7 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองทำ 1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.6 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูล ทำ 1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุดร้อยละ 59

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านรับประทานอาหารที่ใส่กะทิมันๆ เช่น แกงมัสมั่น แกงกะทิ แกงเขียวหวาน” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำ 1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.7 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองทำ 1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.5 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูล ทำ 1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุดร้อยละ 57

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านกินอาหารไขมันสูง เช่น ข้าวขาหมู หมูสามชั้น กุนเชียง คอหมูย่าง เบคอน ไส้กรอก หนังกุ้ง หนัหมู” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำ 1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.7 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองทำ 1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.4 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสงขลา ทำ 1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุดร้อยละ 54

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านรับประทานอาหารที่มีรสเค็มจัด เช่น อาหารหมักดอง อาหารแปรรูป เช่น เนื้อเค็ม ปลาเค็ม” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำ1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.9 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองทำ1-2วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.1 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูล ทำ1-2วันต่อสัปดาห์ มากที่สุดร้อยละ 67

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านเติมน้ำปลา/น้ำปลาพริก/ซีอิ๊ว/ซอสปรุงรส ในการกินข้าวหรือก๋วยเตี๋ยว ก่อนชิม” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำ1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.1 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองทำ1-2วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.4 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสงขลา ทำ1-2วันต่อสัปดาห์ มากที่สุดร้อยละ 44

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านกินขนมกรุบกรอบ เช่น สาหร่าย มันฝรั่ง ขนมสำเร็จรูป” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำ1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.7 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองทำ1-2วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.8 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดนราธิวาส ทำ1-2วันต่อสัปดาห์ มากที่สุดร้อยละ 42

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านออกกำลังกาย (เช่น แอโรบิก วิ่ง เล่นฟุตบอลอื่น ๆ) จนรู้สึกเหนื่อยมาก โดยหายใจแรงและเร็ว อย่างน้อยครั้งละ 30 นาที สม่ำเสมอ” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำ1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.3 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองทำ1-2วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.7 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสงขลา ทำ1-2วันต่อสัปดาห์ มากที่สุดร้อยละ 44

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านออกกำลังกายหรือเคลื่อนไหวร่างกาย เช่น ขูดดิน ทำงานบ้าน ล้างรถ เดินเร็ว ไร่ ไม้พลอง และ อื่น ๆ จนรู้สึกค่อนข้างเหนื่อยกว่าปกติพอควร หรือหายใจเร็วกว่าปกติเล็กน้อย อย่างน้อย ครั้งละ 30 นาที” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำ1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบททำ1-2วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.4 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูล ทำ1-2วันต่อสัปดาห์ มากที่สุดร้อยละ 38

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านกินอาหารประเภททอดและผัด เช่น ก๋วยทอด ปาท่องโก๋ ลูกชิ้นทอด” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำ1-2 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.7 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองทำ1-2วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.6 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูล ทำ1-2วันต่อสัปดาห์ มากที่สุดร้อยละ 59

การจมน้ำตาย

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านสวมเสื้อชูชีพขณะเดินทางโดยเรือ โป๊ะ แพ” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.4 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทไม่เคย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.4 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดนราธิวาส ไม่เคย มากที่สุดร้อยละ 57

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านรับประทานอาหารก่อนลงน้ำอย่างน้อย 30 นาที” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.6 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทไม่เคย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.1 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูล ไม่เคย มากที่สุดร้อยละ 65

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านสังเกตป้ายเตือน/ธงสัญลักษณ์ บริเวณแหล่งน้ำก่อนลงเล่นน้ำ” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำทุกครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.4 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบททำทุกครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.6 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูล ทำทุกครั้ง มากที่สุดร้อยละ 73

คำถามเรื่องพฤติกรรม “หากไม่แน่ใจในความปลอดภัยของแหล่งน้ำท่านจะไม่เล่นน้ำนั้น” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบใช่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.3 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบใช่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.5 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูล ตอบใช่ มากที่สุดร้อยละ 70

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านว่ายน้ำขณะฝนตก” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบไม่เคย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.4 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบไม่เคย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.4 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดนราธิวาส ตอบไม่เคย มากที่สุดร้อยละ 93

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านสวมเสื้อหรือกางเกงยีนส์ลงน้ำ” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบไม่เคย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทตอบไม่เคย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.5 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดนราธิวาส ตอบไม่เคยมากที่สุดร้อยละ 94

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ท่านอนุญาตให้บุตรหลานหรือผู้อยู่ในความปกครองเล่นน้ำได้ตามลำพัง ถ้าเขาว่ายน้ำเป็น” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบไม่เคย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบไม่เคย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูล ตอบไม่เคย มากที่สุดร้อยละ 85

คำถามเรื่องพฤติกรรม “หากท่านเห็นคนจมน้ำท่านจะกระโดดลงไปช่วยถ้าท่านว่ายน้ำเป็น” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบไม่เคย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.2 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบไม่เคย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.9 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสงขลา ตอบไม่เคย มากที่สุดร้อยละ 73

พิษจากสารเคมี

คำถามเรื่องพฤติกรรม “สวมถุงมือยางหรือสิ่งป้องกันมือสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืชโดยตรงเมื่อผสมสารเคมี” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบไม่เคยใช้สารเคมี ร้อยละ 47.7 รองลงมาคือใช้ทุกครั้ง ร้อยละ 32.6 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทใช้ทุกครั้งมากที่สุดร้อยละ 36.5 เมื่อแยกรายจังหวัดพบว่าจังหวัดตรัง ใช้ทุกครั้งมากที่สุดร้อยละ 48

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ทิ้งภาชนะที่ใส่สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้หมดแล้วรวมกับขยะประเภทอื่นๆ” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบไม่เคยใช้สารเคมี ร้อยละ 49.7 รองลงมาคือไม่เคย ร้อยละ 25.6 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทไม่เคยร้อยละ 26.2 เมื่อแยกรายจังหวัดพบว่าจังหวัดพัทลุง ไม่เคย มากที่สุดร้อยละ 39

คำถามเรื่องพฤติกรรม “กินอาหาร ดื่มน้ำ สูบบุหรี่ ขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบไม่เคยใช้สารเคมี ร้อยละ 49.9 รองลงมาคือไม่เคยทำ ร้อยละ 38.6 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทไม่เคยใช้มากที่สุดร้อยละ 42.9 เมื่อแยกรายจังหวัดพบว่าจังหวัดสตูล ไม่เคยมากที่สุดร้อยละ 52

บุหรี่

คำถามเรื่องพฤติกรรม “ในช่วง 30 วันที่ผ่านมาท่านสูบบุหรี่หรือไม่” พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบไม่สูบ ร้อยละ 74.6 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในเขตเมืองไม่สูบร้อยละ 78.9 เมื่อแยกรายจังหวัดพบว่า จังหวัดที่ไม่สูบบุหรี่มากที่สุด คือ จังหวัดสตูลไม่สูบ ร้อยละ 77

คำถามเรื่อง “(เฉพาะผู้ที่สูบบุหรี่) ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา ท่านเคยพยายามเลิกบุหรี่ โดยการหยุดสูบอย่างตั้งใจได้นาน อย่างน้อย 24 ชั่วโมง หรือไม่” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบ ไม่เคยร้อยละ 76.6

คำถามเรื่อง “ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมาท่านได้ไปพบแพทย์หรือรับการรักษาที่สถานพยาบาลหรือไม่ และบุคลากรทีมสุขภาพแนะนำให้ท่านเลิกบุหรี่หรือไม่” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบ มาเคยไปพบแพทย์ ร้อยละ 53.2

คำถามเรื่อง “มีการสูบบุหรี่ในบ้านของท่านบ่อยเพียงใด” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบ ไม่เคยมีการสูบ ร้อยละ 56.4

คำถามเรื่อง “ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านพบเห็นใครสูบบุหรี่ในสถานที่สาธารณะต่อไปนี้ (อาคารของสถานที่ราชการ) หรือไม่” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบ ไม่พบ ร้อยละ 47.7

คำถามเรื่อง “ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านพบเห็นใครสูบบุหรี่ในสถานที่สาธารณะต่อไปนี้ (โรงเรียน) หรือไม่” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบ ไม่พบ ร้อยละ 55.3

คำถามเรื่อง “ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านพบเห็นใครสูบบุหรี่ในสถานที่สาธารณะต่อไปนี้ (สถานบริการสาธารณสุข) หรือไม่” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบ ไม่พบ ร้อยละ 58.9

คำถามเรื่อง “ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านพบเห็นใครสูบบุหรี่ในสถานที่สาธารณะต่อไปนี้ (วัด/มัสยิด) หรือไม่” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบ พบ ร้อยละ 43.6

คำถามเรื่อง “ในช่วง 30 วันที่ผ่านมาท่านเคยสังเกตเห็น *การส่งเสริมการขายบุหรี่* ในลักษณะต่อไปนี้บ้างหรือไม่ (ให้บุหรี่เป็นของตัวอย่าง)” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบ ไม่เคย ร้อยละ 92.7

คำถามเรื่อง “ในช่วง 30 วันที่ผ่านมาท่านเคยสังเกตเห็น *การส่งเสริมการขายบุหรี่* ในลักษณะต่อไปนี้บ้างหรือไม่ (ลด/แลก/แถมสินค้าใดๆ เมื่อซื้อบุหรี่ฯ)” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบ ไม่เคย ร้อยละ 92.6

คำถามเรื่อง “ในช่วง 30 วันที่ผ่านมาท่านเคยสังเกตเห็น *การส่งเสริมการขายบุหรี่* ในลักษณะต่อไปนี้บ้างหรือไม่ (เสื้อผ้าของใช้ใดๆ ที่มียี่ห้อบุหรี่)” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบ ไม่เคย ร้อยละ 88.1

คำถามเรื่อง “ในช่วง 30 วันที่ผ่านมาท่านเคยสังเกตเห็น *การส่งเสริมการขายบุหรี่* ในลักษณะต่อไปนี้บ้างหรือไม่ (การถวายพระภิกษุ, ให้ฟรีในงานวัด)” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบ ไม่เคย ร้อยละ 88.9

แอลกอฮอล์

คำถามพฤติกรรมเรื่อง “ในช่วง 30 วันที่ผ่านมาท่านมีความถี่ของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพียงใด” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบ ไม่ดื่ม ร้อยละ 77.9 กรณีดื่ม ตอบดื่มเฉพาะเทศกาลมากที่สุด ร้อยละ 11

คำถามเรื่อง “ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก เมื่อท่านอายุ เท่าไหร่” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบ เริ่มดื่มตั้งแต่อายุ 12 ปี อายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่ม คือ 19.25 ปี

คำถามเรื่อง “อะไรคือสาเหตุที่ทำให้ท่านตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มากที่สุด” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบ อยากรู้รสชาติ ร้อยละ 38.4 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบอยากรู้รสชาติมากที่สุดร้อยละ 40.6

คำถามเรื่อง “โดยส่วนใหญ่ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทใด” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบ เบียร์ ร้อยละ 51.7 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมือง ดื่มเบียร์มากที่สุดร้อยละ 60.4

คำถามเรื่อง “เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ท่านดื่มในแต่ละครั้งได้มาอย่างไร” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบ ซื้อเอง ร้อยละ 61.6 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบท ตอบซื้อเอง มากร้อยละ 71.1

คำถามเรื่อง “สถานที่โดยส่วนใหญ่ที่ท่านดื่มแอลกอฮอล์คือที่ใด” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบที่บ้าน ร้อยละ 54.7 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบท ตอบที่บ้าน มากร้อยละ 57.9

คำถามเรื่อง “โดยส่วนใหญ่ท่านหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากที่ใด” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบ ร้านขายของชำ ร้อยละ 59.5 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบท ตอบร้านขายของชำ มากร้อยละ 75

คำถามเรื่อง “ท่านคิดว่าอายุเท่าไรที่กฎหมายอนุญาตให้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบ ไม่ต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 49.6 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมือง ตอบไม่ต่ำกว่า 20 ปี มากร้อยละ 53.1

คำถามเรื่อง “ท่านเคยพบเห็น การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสถานที่เหล่านี้ หรือไม่ (วัด)” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบ ไม่พบ ร้อยละ 56 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบท ตอบไม่พบ มากร้อยละ 67.7

คำถามเรื่อง “ท่านเคยพบเห็น การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสถานที่เหล่านี้ หรือไม่ (โรงเรียน)” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบ ไม่พบ ร้อยละ 79.4 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบท ตอบไม่พบ มากร้อยละ 83.9

คำถามเรื่อง “ท่านเคยพบเห็น การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสถานที่เหล่านี้ หรือไม่ (สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง)” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบ ไม่พบ ร้อยละ 86.4 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบไม่พบ มากร้อยละ 87.6

คำถามเรื่อง “ท่านเคยพบเห็น การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสถานที่เหล่านี้ หรือไม่ (สถานบริการสาธารณสุข)” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบ ไม่พบ ร้อยละ 85 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทตอบไม่พบ มากร้อยละ 86.8

คำถามเรื่อง “ท่านเคยพบเห็น การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสถานที่เหล่านี้ หรือไม่ (สถานที่ราชการอื่น ๆ)” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบ ไม่พบ ร้อยละ 81.4 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทตอบไม่พบ มากร้อยละ 86.2

โรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

คำถามพฤติกรรมเรื่อง “เมื่อท่านสงสัยว่าอาจติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ท่านทำอย่างไร”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบ ไปพบแพทย์ ร้อยละ 97.14 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองตอบไปพบแพทย์มากที่สุดร้อยละ 98.45

คำถามพฤติกรรมเรื่อง “เมื่อท่านสงสัยว่าติดเชื้อเอชไอวี ท่านทำอย่างไร” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบ ไปพบแพทย์ตรวจเลือด ร้อยละ 84.71 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในเขตชนบทตอบตรวจเลือด มากที่สุด ร้อยละ 86.77

1.6 สรุปความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคและภัย

สุขภาพ

คะแนนความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพแต่ละประเด็น พบว่า ประเด็น ถ้ามีไข้สูงลอยซึมเบื่ออาหาร มีจุดเลือดออกตามแขนขา เป็นอาการของโรคไข้เลือดออกต้องไปพบแพทย์ ตอบถูก เกินร้อยละ 67 มากที่สุด ร้อยละ 90.9 จังหวัดที่ได้คะแนนมากที่สุดได้แก่ จังหวัด นราธิวาส ตอบถูกร้อยละ 97 รองลงมาได้แก่ ผู้ปกครองไม่ควรปล่อยให้เด็กเล่นน้ำตามลำพัง เพราะเด็กอาจจมน้ำได้ ตอบถูก เกินร้อยละ 67 ร้อยละ 89.6 จังหวัดที่ตอบถูกมากที่สุดได้แก่ จังหวัดพัทลุง ร้อยละ 93 และเสื้อผ้าที่สวมใส่ในการนวดสารเคมีกำจัดศัตรูพืชให้แยกซักจากเสื้อผ้าอื่น ๆ ตอบถูกเกินร้อยละ 67 ร้อยละ 87 จังหวัดที่ตอบถูกมากที่สุดได้แก่ จังหวัดตรังและจังหวัดพัทลุง ตอบถูกร้อยละ 92

ประเด็นที่ตอบถูกเกินร้อยละ 67 น้อยที่สุดได้แก่ ประเด็น โรคมือเท้าปาก จะพบตุ่ม/ผื่นแดง/ตุ่มพอง บริเวณ มือ เท้า และปาก เท่านั้น ตอบถูกเกินร้อยละ 67 ร้อยละ 10.7 จังหวัดที่ตอบถูกน้อยที่สุดได้แก่ จังหวัดสตูล ตอบถูกร้อยละ 4 รองลงมาได้แก่ สุนัขและแมวที่มีเจ้าของมีโอกาสเป็นโรคพิษสุนัขบ้ามากกว่าสุนัขและแมวจรจัด ตอบถูกเกินร้อยละ 67 ร้อยละ 24.9 จังหวัดที่ตอบถูกน้อยได้แก่ จังหวัดสงขลา ตอบถูกร้อยละ 15 และประเด็น ปัจจุบันคนที่มีอาการโรคพิษสุนัขบ้า สามารถรักษาให้หายได้ทุกคน ตอบถูกเกินร้อยละ 67 ร้อยละ 27.3 จังหวัดที่ตอบถูกน้อยที่สุดได้แก่ จังหวัด นราธิวาส ตอบถูกร้อยละ 12

เมื่อแยกเป็นรายโรคพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้เรื่อง การจมน้ำตาย มากที่สุด โดยเขตเมืองมีความรู้มาก ร้อยละ 87.9 เขตชนบท มีความรู้มากร้อยละ 86 โดยจังหวัดยะลาเขตเมืองมีความรู้มากที่สุด ร้อยละ 100 รองลงมาได้แก่ บุหรี่ ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเมืองมีความรู้เรื่องบุหรี่ร้อยละ 87.3 เขตชนบท ร้อยละ 83.1 จังหวัดตรังเขตชนบทมีความรู้มากร้อยละ 94.4 และ มีความรู้เรื่องโรคไม่

ติดต่อกัน ในเขตเมือง ร้อยละ 85.7 เขตชนบท ร้อยละ 83.1 จังหวัดสงขลาเขตชนบทมีความรู้มากร้อยละ 96.3

เมื่อรวมทุกโรคแยกเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดตรังเขตเมือง มีความรู้มากที่สุดร้อยละ 97.8 รองลงมาคือจังหวัดพัทลุงเขตชนบท ร้อยละ 90.7

คะแนนพฤติกรรมการป้องกันโรคและภัยสุขภาพ พบว่า พฤติกรรม ถ้าท่านถูกสุนัขหรือแมว กัด ท่านไปพบแพทย์และฉีดวัคซีนครบถ้วนตามแพทย์สั่ง มีพฤติกรรมที่ถูกต้องร้อยละ 86.6 จังหวัดที่มีพฤติกรรมถูกต้องมากที่สุดคือจังหวัดสงขลาและนราธิวาส มีพฤติกรรมถูกต้องร้อยละ 93 รองลงมา ได้แก่ พฤติกรรม ถ้าท่านมีผู้ป่วยวัณโรคปอดในบ้าน ท่านทำบ้านให้สะอาดมีอากาศถ่ายเทเพื่อป้องกันการแพร่เชื้อสู่บุคคลอื่น มีพฤติกรรมถูกต้องร้อยละ 85.1 จังหวัดที่มีพฤติกรรมถูกต้องมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส มีพฤติกรรมถูกต้องร้อยละ 94 และพฤติกรรม ถ้าท่านมีผู้ป่วยวัณโรคปอดในบ้าน ท่านพาสมาชิกในบ้าน ไปพบแพทย์เพื่อตรวจคัดกรองวัณโรค มีพฤติกรรมถูกต้องร้อยละ 83.9 จังหวัดที่มีพฤติกรรมที่ถูกต้องคือจังหวัดปัตตานี ร้อยละ 88

พฤติกรรมที่ถูกต้องน้อย ได้แก่ ท่านแกล้มเพื่อนขณะเล่นน้ำ เช่น ดิงขา ลากไปที่ลึก กอดหัวเป็นต้น มีพฤติกรรมที่ถูกต้องร้อยละ 3.7 จังหวัดที่มีพฤติกรรมถูกต้องน้อย ได้แก่ จังหวัดยะลา นราธิวาส ไม่มีพฤติกรรมที่ถูกต้อง รองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมท่านรับประทานอาหารที่มีรสเค็มจัด เช่นอาหารหมักดอง อาหารแปรรูป เช่น เนื้อเค็ม ปลาเค็ม มีพฤติกรรมถูกต้องร้อยละ 3.9 จังหวัดที่มีพฤติกรรมถูกต้องน้อย ได้แก่ จังหวัดสตูล และจังหวัดปัตตานี มีพฤติกรรมถูกต้องร้อยละ 2 และพฤติกรรม ท่านสวมเสื้อหรือกางเกงยีนส์ลงน้ำ มีพฤติกรรมที่ถูกต้องร้อยละ 4 จังหวัดพัทลุงที่มีพฤติกรรมที่ถูกต้อง ร้อยละ 0

เมื่อรวมพฤติกรรมทุกโรค พบว่า โรคพิษสุนัขบ้าผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเมืองมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองที่ถูกต้องมากที่สุดร้อยละ 94.7 โรควัณโรคผู้ตอบแบบสอบถามทั้งเขตเมืองและเขตชนบทมีพฤติกรรมที่ถูกต้องร้อยละ 91.9 และ 91.5 ตามลำดับ เมื่อแยกรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสตูลเขตเมืองมีพฤติกรรมที่ถูกต้องมากที่สุด ร้อยละ 78.3

ส่วนที่ 2. ผลการสำรวจเครือข่ายประชาสัมพันธ์

1. ข้อมูลทั่วไป

ผู้ตอบแบบสอบถาม 80 คน เป็นเพศชาย 26 คน เพศหญิง 54 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 และ 67.50 ตามลำดับ อายุตั้งแต่ 22 – 61 ปี อายุเฉลี่ย 36.98 ปี หน่วยงานที่สังกัด สำนักงานประชาสัมพันธ์ จังหวัด 7 ราย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 7 ราย โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป 10 ราย หนังสือพิมพ์ 5 ราย วิทยุ 42 ราย โทรทัศน์ 1 ราย หน่วยงานรัฐอื่นๆ 6 ราย สื่อมวลชนอื่นๆ 2 ราย

2. ความพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยงกรมควบคุมโรค

2.1 ความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารของกรมควบคุมโรค ข้อที่ได้คะแนนความพึงพอใจถึงพึงพอใจอย่างมาก มากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 ความมีประโยชน์ของข้อมูลข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาได้แก่ ข้อ 2 ความน่าสนใจของข้อมูลข่าวสาร และ ความเข้าใจง่ายของข้อมูลข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 98.75 และ 98.75 ตามลำดับ ข้อที่ได้ความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 5 ความเพียงพอของปริมาณข้อมูลข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 91.25

2.2 โดยรวมแล้วท่านพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค ร้อยละ 97.50

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ท่านต้องการจะได้รับการสนับสนุนจากกรมควบคุมโรคอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) พบว่า ต้องการได้รับการสนับสนุนด้านสื่อ ร้อยละ 70.0 รองลงมาได้แก่ข้อมูลวิชาการ ร้อยละ 68.75 งบประมาณ ร้อยละ 44.0 บุคลากรร่วมดำเนินงาน ร้อยละ 24.0

3.2 ท่านต้องการรับทราบสถานการณ์โรคหรือภัยสุขภาพเรื่องใดบ้าง (ตอบได้ไม่เกิน 5 ข้อ) ส่วนใหญ่ตอบโรคไข้เลือดออก ร้อยละ 87.50 รองลงมาได้แก่ โรคไข้หวัดใหญ่ โรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคหลอดเลือดและเบาหวาน อุบัติเหตุทางถนน ร้อยละ 45.0 38.75 37.50 35.0 ตามลำดับ

3.3 ท่านต้องการรับทราบสถานการณ์โรคหรือภัยสุขภาพผ่านช่องทางใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) พบว่าต้องการรับทราบสถานการณ์โรคและภัยสุขภาพผ่านช่องทางไลน์กลุ่ม ร้อยละ 70.0 รองลงมาได้แก่ อีเมล ร้อยละ 57.50 แอปพลิเคชันบนอุปกรณ์พกพา ร้อยละ 56.25 เฟสบุ๊กเพจ ร้อยละ 48.75 จดหมายข่าวอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 35.0 ตามลำดับ

3.4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. จัดสัมมนาสื่อมวลชน โดยให้ความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพและการควบคุมโรคต่างๆ

2. ควรมีสื่อหรืออุปกรณ์เพื่อส่งเสริมการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ของสื่อมวลชน เช่น
สารคดี สปอต วารสาร หรือจดหมายข่าว

3. ข้อมูลสถานการณ์โรคติดต่อเหตุการณ์

4. ควรมีการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายในการเขียนข่าวประชาสัมพันธ์เรื่องโรคและภัย
สุขภาพ

5. ควรมีการบันทึกไลฟ์สดขณะอบรมลงเฟสบุ๊กเพจเพื่อการชมย้อนหลัง

6. ควรจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่างพื้นที่ของเครือข่ายประชาสัมพันธ์ให้รู้จักกัน
มากขึ้น

7. ห้องพักไม่ควรเปลี่ยนผู้ร่วมพักบ่อยเพราะทำให้ผู้เข้าพักสับสน

8. กิจกรรมประชาสัมพันธ์ ควรมีการจัดทำแผนประชาสัมพันธ์ให้สื่อมวลชนทราบว่า
ควรจะประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องใดโรคใด ช่วงไหน

9. ควรทำป้ายชื่อ เบอร์โทรศัพท์ ชื่อหน่วยงาน เพื่อเป็นการแนะนำขั้นต้น

3.5 ปัญหา อุปสรรค ข้อค้นพบ

การขอความร่วมมือยังได้รับการตอบรับน้อย

บทที่ 5

อภิปรายผลการศึกษา

อภิปรายผล

การประเมินผลการรับทราบข้อมูลข่าวสาร ความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพของประชาชนและความพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค ประจำปี 2560

อภิปรายผลในแต่ละประเด็นดังนี้

1. ความพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค พบว่าประชาชนโดยรวมมีความพึงพอใจถึงพึงพอใจอย่างมาก มากที่สุดได้แก่ ข้อ 1 ความมีประโยชน์ของข้อมูลข่าวสาร ร้อยละ 88 ภาพรวมคะแนนความพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค ร้อยละ 84.7 เมื่อเทียบกับการศึกษาของสำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพกรมควบคุมโรค² กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.9 มีความคิดเห็นเชิงบวกต่อภาพลักษณ์ของ กรมควบคุมโรคอยู่ในระดับมาก

2. ช่องทางและความถี่ในการได้รับข้อมูลข่าวสาร พบว่า ทั้ง 7 จังหวัด สื่อที่ได้รับอย่างน้อยวันละ 1 ครั้งมากที่สุดได้แก่ โทรทัศน์ ร้อยละ 38.1 สื่อที่ไม่เคยได้รับเลยสักครั้งมากที่สุดได้แก่ หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 27.3 เมื่อเทียบกับการศึกษาของวิชาญ ปาวันและคณะ³ พบว่าแหล่งข้อมูลการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรค และภัยสุขภาพ จาก แหล่งข้อมูล 3 อันดับแรก ได้แก่ โทรทัศน์/เคเบิลทีวี, เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และอาสาสมัครสาธารณสุข ทั้งนี้แผ่นพับ/แผ่นปลิว เป็นแหล่งข้อมูล ข่าวสารที่ประชาชนเปิดรับน้อยที่สุด

ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพที่ได้รับมากที่สุดคือ ความถี่ที่ได้รับความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง มากที่สุดได้แก่ การบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน ร้อยละ 26.1 โรคและภัยสุขภาพที่ไม่เคยได้รับเลยสักครั้งได้แก่โรคพิษสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ร้อยละ 38.4 3 เมื่อเทียบกับการศึกษาของวิชาญ ปาวันและคณะ³ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก และอุบัติเหตุจากการจราจรอยู่ในระดับมาก เหตุผลที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากในเรื่องดังกล่าวเป็น เรื่องใกล้ตัว อยู่ในความสนใจ สามารถนำไปใช้ ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้จริง ดังนั้นประชาชนจึงมีพฤติกรรม的开รับสื่อและข่าวสารในระดับมาก

3. ความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพ ผลการสำรวจพบว่า โรคและภัยสุขภาพที่ตอบถูกมากที่สุดได้แก่ เด็กจมน้ำ ตอบถูกเกินร้อยละ 67 ร้อยละ 86.85 จังหวัดที่ประชาชน มีความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพน้อยที่สุดทุกโรคได้แก่ จังหวัดนราธิวาส (คะแนนความรู้อยู่ในระดับต่ำร้อยละ 72) เมื่อเทียบกับการศึกษาของวิชาญ ปาวันและคณะ³ ในเรื่องความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพ พบว่า ใน ภาพรวม

และรายโรคทั้ง 4 โรคกลุ่มตัวอย่างก็มีความรู้ใน ระดับปานกลาง เหตุผลที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากกลุ่ม ตัวอย่างมีความหลากหลาย ทางด้านเพศ อายุ และการ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน จึงอาจทำให้ การระลึก รับรู้ จดจำข้อมูล การแปลความหมาย และการตีความ เรื่องโรคและภัยสุขภาพมีความ แตกต่างกัน

4. การปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคและภัยสุขภาพ ปี 2560 ประชาชนมีความคิดเห็นเรื่องการ ปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคและภัยสุขภาพ อยู่ในระดับดีและดีมาก ร้อยละ 94.9 เมื่อเทียบกับการ ศึกษาของวิชาญ ปาวันและคณะ³ พบว่าพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคและภัยสุขภาพของกลุ่ม ตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมากเมื่อพิจารณาโรค พบว่า ในทุกโรคกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรม ในการ ป้องกันในระดับมาก ยกเว้น โรคเอดส์/ การติดเชื้อเอชไอวี ที่อยู่ในระดับปานกลางเหตุผลที่เป็น เช่นนั้นเพราะโรคทุกโรคเป็นเรื่องใกล้ตัว จึงทำให้ประชาชนจดจำ ร่วมกับการ นำไปใช้ประโยชน์ใน ชีวิตประจำวันได้

ในการศึกษาครั้งนี้ เมื่อแยกเป็นรายโรคพบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรค และภัยสุขภาพดีมากที่สุดได้แก่ ถ้าท่านถูกสุนัขหรือแมวกัด ท่านไปพบแพทย์และฉีดวัคซีนครบถ้วน ตามแพทย์สั่ง ปฏิบัติตัวดีมากร้อยละ 86. รองลงมาคือ ถ้าท่านถูกสุนัขหรือแมวกัด ท่านล้างแผลด้วยน้ำ และสบู่หลาย ๆ ครั้ง พฤติกรรมการป้องกันตนเอง ถูกต้องร้อยละ 85.1 การปฏิบัติตัวในการป้องกัน โรคคื่นหือที่สุดคือ ท่านแกล้งเพื่อนขณะเล่นน้ำ เช่น ดึงขา ลากไปที่ลึก กดหัว เป็นต้น มีพฤติกรรม ถูกต้องร้อยละ 3.7 เมื่อรวมพฤติกรรมเป็นรายโรค พบว่า โรควัณโรคมีพฤติกรรมที่ถูกต้องมากที่สุด ร้อยละ 91.57 รองลงมาคือโรคพิษสุนัขบ้า ร้อยละ 90.71 โรคที่มีพฤติกรรมถูกต้องน้อยที่สุดคือเด็ก จมน้ำ มีพฤติกรรมที่ถูกต้องร้อยละ 5 เมื่อแยกเป็นรายจังหวัดพบว่า จังหวัดปัตตานีมีพฤติกรรมที่ ถูกต้องน้อยที่สุดร้อยละ 52 จังหวัดที่มีพฤติกรรมที่ถูกต้องมากที่สุดคือจังหวัดสตูล มีพฤติกรรมที่ ถูกต้องร้อยละ 71

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ด้านความพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค พบว่า ประชาชนมีความ พึงพอใจ ถึงพึงพอใจอย่างมากในทุกประเด็น โดยเฉพาะประเด็นความมีประโยชน์ของข้อมูลข่าวสาร ประชาชนพึงพอใจถึงพึงพอใจอย่างมาก ร้อยละ 88 ประเด็นที่พึงพอใจถึงพึงพอใจอย่างมาก น้อย ได้แก่ ความรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ของข้อมูลข่าวสาร ร้อยละ 81.2 ดังนั้น จึงควรปรับปรุงประเด็น

การนำเสนอข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพต่อประชาชนให้มีความรวดเร็วและทันต่อสถานการณ์ เพื่อความพึงพอใจต่อการสื่อสารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรคเพิ่มขึ้น

2. การได้รับข้อมูลข่าวสารแยกเรื่องโรคและภัยสุขภาพ พบว่า โรคและภัยสุขภาพที่พบน้อย ได้แก่ โรคพิษจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช กลุ่มตัวอย่างตอบไม่เคยได้รับเลยสักครั้งมาก ร้อยละ 38.4 ควรเน้นผลิตสื่อแผ่นพับ แผ่นปลิว เรื่องโรคพิษจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช เพื่อแจกจ่ายให้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะจังหวัดนราธิวาส ที่ไม่เคยได้รับข้อมูลเลยสักครั้ง ร้อยละ 57

3. ความรู้เรื่องการป้องกันโรค พบว่าโรคที่ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความรู้มากที่สุด ได้แก่ การจมน้ำตาย มีความรู้ ร้อยละ 86.85 โรคที่มีความรู้น้อยที่สุด คือโรคมือเท้าปาก มีความรู้ ร้อยละ 31.28 ควรเพิ่มความรู้เรื่องโรคมือเท้าปากให้แก่ประชาชนในพื้นที่มากยิ่งขึ้น

4. การปฏิบัติตัวป้องกันควบคุมโรค พบว่า จังหวัดที่มีพฤติกรรมป้องกันการป้องกันโรคและภัยสุขภาพดี ได้แก่ จังหวัด สตูลมีพฤติกรรมป้องกันโรคดีร้อยละ 71 จังหวัดที่มีพฤติกรรมป้องกันโรคดีน้อย ได้แก่ จังหวัด ปัตตานี มีพฤติกรรมป้องกันโรคร้อยละ 52 ดังนั้นทางสำนักงานป้องกันควบคุมโรคควรเน้นให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องแก่ประชาชนในพื้นที่มากยิ่งขึ้น

จากผลการสำรวจพบว่า ประชาชนส่วนมากมีความรู้เกี่ยวกับโรคและภัยสุขภาพเป็นอย่างดี และมีความเห็นด้วย และพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสาร ที่ได้รับจากกรมควบคุมโรค หากแต่พฤติกรรมการป้องกันโรคและภัยสุขภาพ ค่อนข้างต่ำ ดังนั้น ควรเน้นให้ประชาชนมีความรู้ ควบคู่ไปกับการปฏิบัติตนที่ถูกต้องเพื่อลดอัตราการป่วยด้วยโรคและภัยสุขภาพต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

1. กองแผนงานกรมควบคุมโรค.การประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพแผนปฏิบัติการ กรมควบคุมโรค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 กรมควบคุมโรค.[อินเทอร์เน็ต].2560[เข้าถึงเมื่อ 12 ม.ค.2561]. เข้าถึงได้จาก : <http://plan.ddc.moph.go.th/meetingplan/index.html>
2. สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพกรมควบคุมโรค. การประเมินผลการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคและภัยสุขภาพพฤติกรรมป้องกันการควบคุมโรคและภาพลักษณ์ของกรมควบคุมโรคของประชาชนไทย ประจำปี พ.ศ. 2560. [อินเทอร์เน็ต]. 2560[เข้าถึงเมื่อ 1 ก.พ. 2561]. เข้าถึงได้จาก :<http://www.riskcomthai.org/2017/detail.php?id=37904&m=bh&gid=1-036-002-009>
3. วิชาญ ปาวัน, กรัณห์รัตน์ บุญช่วยธนาสิทธิ์, จักรกฤษณ์ พลราชม และมาศริน ศุกลปักษ์.การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และพฤติกรรมป้องกันการโรคและภัยสุขภาพ ของประชาชนไทย ประจำปี 2559. [อินเทอร์เน็ต]. 2559[เข้าถึงเมื่อ 11 มี.ค.2560].เข้าถึงได้จาก : <https://www.tci-thaijo.org/index.php/JHR/article/download/91410/71799/>
4. อติศักดิ์ พงษ์กุลผลศักดิ์, ธวัชชัย เหล่าศิริหงส์ทอง และกวี เกื้อเกษมบุญ. การศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุจราจรทางถนน.[อินเทอร์เน็ต]. 2559[เข้าถึงเมื่อ 11 ม.ค.2560].เข้าถึงได้จาก : <https://www.kmutt.ac.th/rippc/ssc23.htm>